

**ZÁVEREČNÁ SPRÁVA Z PRIESKUMU
VEREJNEJ MIENKY PRE
TRANSPARENCY INTERNATIONAL**

Marec 2002

*FOCUS, Centrum pre sociálnu a marketingovú analýzu
P. O. BOX 293, 810 00 Bratislava 1, office: Grosslingová 37
tel: (02) 5293 1366, fax: (02) 5293 1378, e-mail: focus@gtinet.sk*

O B S A H

INFORMÁCIE O PRIESKUME	3
HLAVNÉ ZÁVERY	4
VÝSLEDKY PRIESKUMU	7
1. Povedomie o existencii a rozšírenosti úplatkárstva vo vybraných oblastiach	8
2. Porovnanie so situáciou v r. 1999	10
3. Hodnotenie vlád V. Mečiara a M. Dzurindu v boji proti úplatkárstvu	17
4. Dávanie úplatkov pracovníkom v zdravotníctve	20
4.1 Dôvody dávania úplatkov pracovníkom v zdravotníctve	21
5. Dávanie úplatkov v súvislosti so štúdiom žiaka/ študenta	24
5.1 Dôvody dávania úplatkov v súvislosti so štúdiom žiaka/ študenta	26
6. Oznámenie prípadov úplatkárstva na polícii	28
6.1 Dôvody neoznámenia prípadov úplatkárstva na polícii (spontánne odpovede)	30
PRVOSTUPŇOVÉ TRIEDENIE ODPOVEDÍ	35

INFORMÁCIE O PRIESKUME

Prezentované údaje sú výsledkom reprezentatívneho kvantitatívneho prieskumu, ktorý uskutočnila agentúra FOCUS v dňoch od 6. do 12. marca 2002 prostredníctvom siete vyškolených anketárov na reprezentatívnej vzorke 1035 obyvateľov SR vo veku od 18 rokov.

Údaje boli zozbierané metódou štandardizovaných rozhovorov (face-to-face interviews) zaznamenaných do dotazníka. Respondenti boli vyberaní kvótnym výberom. Výberovými znakmi boli pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkosť sídla a región (kraj) bydliska. Vzorka respondentov je reprezentatívna pre populáciu SR vo veku od 18 rokov.

Veľkosť výberovej vzorky umožňuje zovšeobecniť základné výsledky prieskumu na populáciu SR vo veku od 18 rokov s maximálnou odchýlkou $\pm 3\%$.

Údaje boli spracované štatistickými metódami programu SPSS for Windows. Všetky údaje uvedené v grafoch a tabuľkách sú v percentách.

HLAVNÉ ZÁVERY

Povedomie o existencii a rozšírenosti úplatkárstva vo vybraných oblastiach

- Podľa názoru respondentov je **úplatkárstvo veľmi rozšírené hlavne v zdravotníctve (68%), na súdoch a prokuratúre (60%) a na polícii (55%).**
- **V porovnaní s výsledkami prieskumu z roku 1999¹ možno konštatovať, že miera percepcie korupcie sa zásadne nezmenila** v oblasti zdravotníctva, súdov, polície, ministerstiev, colných úradov, školstva, okresných a krajských úradov, miestnej samosprávy a úradov práce. Iba **mierne vzrástol počet tých občanov, ktorí si myslia, že korupcia je veľmi rozšírená v zdravotníctve** (zo 62% na 68%) a v polícii (z 50% na 55%).
- Naopak, **pokles percepcie korupcie je najvýraznejší v oblasti bánk** – čo zrejme súvisí s ich privatizáciou (z 29% na 19%) **a v oblasti daňových úradov** (zo 40% na 30%).

Hodnotenie vlád V. Mečiara a M. Dzurindu v boji proti úplatkárstvu

- Pri hodnotení, ktorá z vlád viac bojovala proti úplatkárstvu (podplácaniu, korupcii), si najviac respondentov (39%) myslí, že **tak vláda Vladimíra Mečiara v rokoch 1994 – 1998, ako aj vláda Mikuláša Dzurindu bojovali proti úplatkárstvu rovnako.**
- Takmer štvrtina respondentov (23%) si myslí, že **vláda Mikuláša Dzurindu bojovala proti korupcii viac.**
- Naopak, 15% respondentov zastáva názor, že proti korupcii **viac bojovala vláda Vladimíra Mečiara** v rokoch 1994 – 1998.

Dávanie úplatkov pracovníkom v zdravotníctve

Celkovo 40% respondentov dalo za posledné dva roky pri návštevách zdravotníckych zariadení, okrem oficiálnej platby, aj niečo „pomimo“ – či už vo forme daru, protislužby a/alebo peňažnej pozornosti, pričom:

- približne tretina respondentov (31%) dala za uvedené niečo „pomimo“ **formou daru,**
- približne každý piaty respondent (19%) dal za posledné dva roky zdravotníkovi niečo „pomimo“, a to **peňažnou formou,**
- **formou protislužby** sa v posledných dvoch rokoch odvdáčilo zdravotníkovi 7% respondentov.
- **Polovica respondentov (50%)** za posledné dva roky pri návštevách zdravotníckych zariadení nedala, okrem oficiálnej platby **nič „pomimo“.**

¹ Vid' „Výskum korupcie a kvality služieb na Slovensku – domácnosti“. Prieskum Pre Svetovú banku, realizovaný agentúrou FOCUS v októbri 1999 na reprezentatívnej vzorke 1131 respondentov.

Dôvody dávania „pozorností“ pracovníkom v zdravotníctve

- **Aspoň jeden z dôvodov, s ktorým súvisí poskytnutie kvalitnejšej zdravotnej starostlivosti** (aby bola poskytnutá kvalitnejšia lekárska starostlivosť, aby lekár predpísal „lepšie“ lieky alebo, aby bol pacient prednostne, rýchlejšie ošetrovaný), **uviedla takmer tretina (30%) respondentov. Vzhľadom na charakter týchto dôvodov možno účel uvedených "pozorností" charakterizovať ako úplatky.**
- Približne každý piaty respondent (21%) dal v posledných dvoch rokoch nejakú „pozornosť“ zdravotníkom preto, lebo chcel tým **vyjadriť vďačnosť** zdravotníckym pracovníkom. **Vzhľadom na charakter tohto dôvodu sa v týchto prípadoch pravdepodobne nejedná o úplatky.**

Dávanie úplatkov v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta

Celkovo 9% respondentov (ich domácností) dalo v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta v posledných troch školských rokoch okrem oficiálnych platieb aj **niečo „pomimo“** - či už vo forme daru, protislužby a/alebo peňažnej pozornosti, pričom:

- **formou daru** 7% respondentov (ich domácností),
- **formou protislužby** 3% respondentov (ich domácností).
- **peňažnou formou** 2% respondentov (ich domácností).

Dôvody dávania úplatkov v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta

- **Aspoň jeden z dôvodov, s ktorým súvisí zvýhodnenie žiaka / študenta** (aby sa žiak / študent dostal na školu, aby žiak / študent dostal lepšie známky), **uviedlo 5% respondentov. Vzhľadom na charakter týchto dôvodov možno účel uvedených "pozorností" charakterizovať ako úplatky.**

Oznámenie prípadov úplatkárstva na polícii

- **Dve tretiny respondentov (66%) by prípad úplatkárstva neoznámili na polícii**, pričom 34% respondentov by to určite neoznámilo a 32% respondentov by to asi neoznámilo.
- **Prípad úplatkárstva by oznámilo na polícii 17% respondentov**, pričom určite by to oznámili len 4% respondentov a asi by to oznámilo 13% respondentov.

Dôvody neoznámenia prípadov úplatkárstva na polícii (spontánne odpovede)

- Takmer každý piaty respondent (18%) by na polícii neoznámil prípad úplatkárstva, pretože si myslí, že **by sa to obrátilo proti nemu a bojí sa pomsty**.
- Prípad úplatkárstva by 15% respondentov neoznámilo na polícii preto, lebo podľa nich **by sa tým nevyriešilo**.
- Takmer každý desiaty respondent (8%) by prípad úplatkárstva na polícii neoznámil preto, lebo **nechce mať problémy či nepríjemnosti**.

Ďalšie dôvody neoznámenia úplatkárstva na polícii:

- nezáujem, ľahostajnosť (6%)
- považujú to u nás za bežný jav, súčasť života (5%)
- polícia je nedôveryhodná, skorumpovaná (5%)
- je to ťažko dokázateľné (4%)
- nechcú "udávať" (3%)
- dať úplatok sa oplatí (2%).

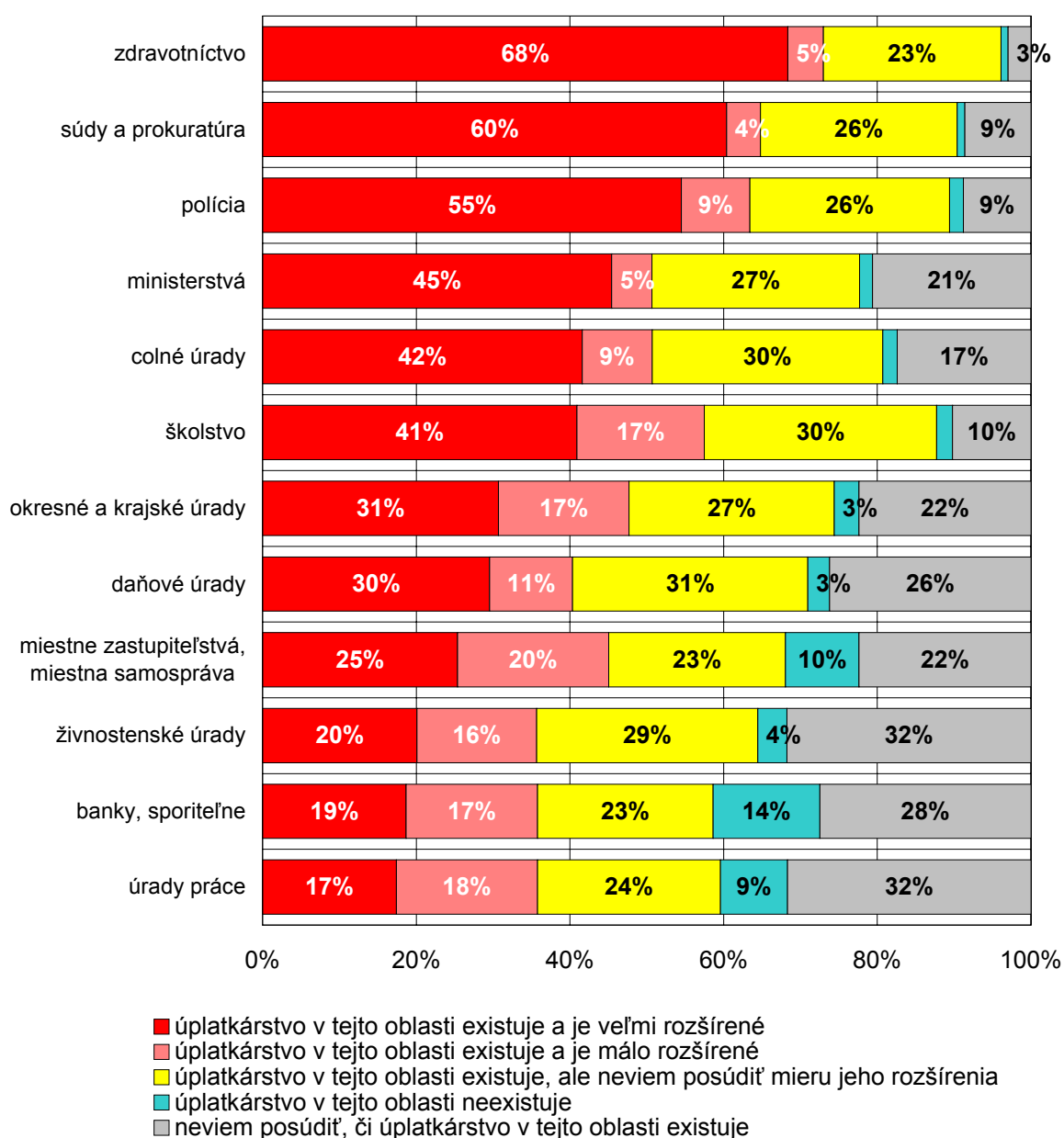
VÝSLEDKY PRIESKUMU

1. Povedomie o existencii a rozšírenosti úplatkárstva vo vybraných oblastiach

Podľa názoru respondentov je úplatkárstvo veľmi rozšírené hlavne v zdravotníctve (68%), na súdoch a prokuratúre (60%) a na polícii (55%).

Existuje, podľa Vás, v súčasnosti na Slovensku úplatkárstvo (podplácanie, korupcia) v nasledujúcich oblastiach? Ak áno, do akej miery je rozšírené?

(FOCUS, marec 2002)

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené v zdravotníctve**, je medzi stredoškolsky vzdelanými odbornými pracovníkmi (77%) a obyvateľmi Bratislavského kraja (78%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené na súdoch a prokuratúre**, je medzi mužmi (65%) a obyvateľmi Bratislavy a Košíc (76%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené v polícii**, je medzi mužmi (58%), kvalifikovanými robotníkmi (64%) a obyvateľmi Bratislavy a Košíc (73%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené na ministerstvách**, je medzi ľuďmi s vysokoškolským vzdelaním (60%) a medzi obyvateľmi Bratislavy a Košíc (60%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené na colných úradoch**, je medzi ľuďmi vo veku 35 až 44 rokov (50%), medzi ľuďmi s vysokoškolským vzdelaním (56%) a s maturitou (49%), medzi respondentmi s najvyššími príjmami na člena domácnosti (55%) a medzi obyvateľmi Bratislavy a Košíc (59%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené v školstve**, je medzi stredoškolsky vzdelanými odbornými pracovníkmi (53%), medzi respondentmi s najvyššími príjmami na člena domácnosti (58%) a medzi obyvateľmi Bratislavy a Košíc (58%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené na okresných a krajských úradoch**, je medzi ľuďmi vo veku 25 až 34 rokov (39%), medzi ľuďmi s vysokoškolským vzdelaním (44%), medzi obyvateľmi väčších miest – od 50 do 100 tis. obyvateľov (41%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené na daňových úradoch**, je medzi mužmi (33%), ľuďmi vo veku 35 až 44 rokov (38%), medzi ľuďmi s vysokoškolským vzdelaním (45%) a obyvateľmi Bratislavského (38%) a Trnavského kraja (38%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené v miestnej samospráve**, je medzi ľuďmi vo veku 25 až 34 rokov (35%), medzi ľuďmi s vysokoškolským vzdelaním (44%), medzi obyvateľmi väčších miest – od 50 do 100 tis. obyvateľov (40%), Bratislavy a Košíc (36%) a medzi obyvateľmi Bratislavského (35%) a Trenčianskeho kraja (35%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené na živnostenských úradoch**, je medzi mužmi (24%), ľuďmi vo veku 25 až 44 rokov (26%), medzi obyvateľmi väčších miest – od 50 do 100 tis. obyvateľov (28%) a obyvateľmi Bratislavského (28%) a Trenčianskeho kraja (29%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené v bankách**, je medzi ľuďmi vo veku 35 až 44 rokov (24%), medzi ľuďmi s vysokoškolským vzdelaním (29%) a medzi obyvateľmi Bratislavy a Košíc (28%).

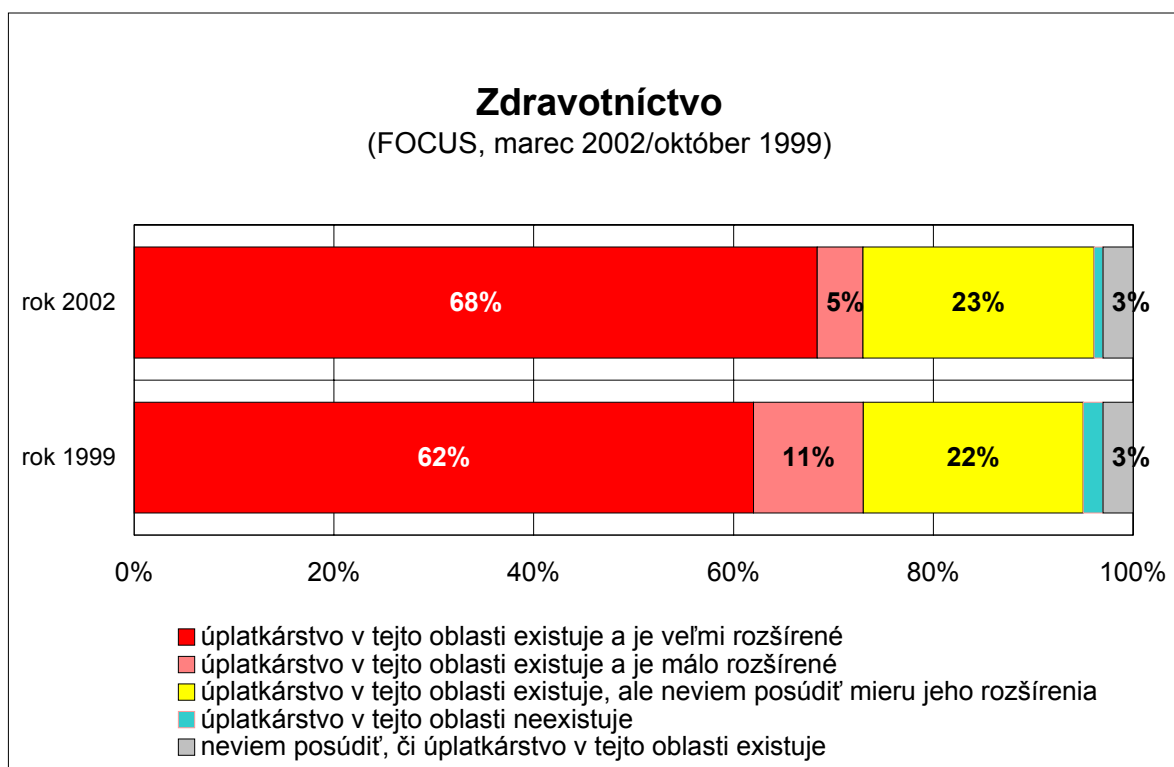
Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že **úplatkárstvo je veľmi rozšírené na úradoch práce**, je medzi obyvateľmi menších obcí od 2 do 5 tis. obyvateľov (25%) a obyvateľmi Košického kraja (27%).

2. Porovnanie so situáciou v r. 1999

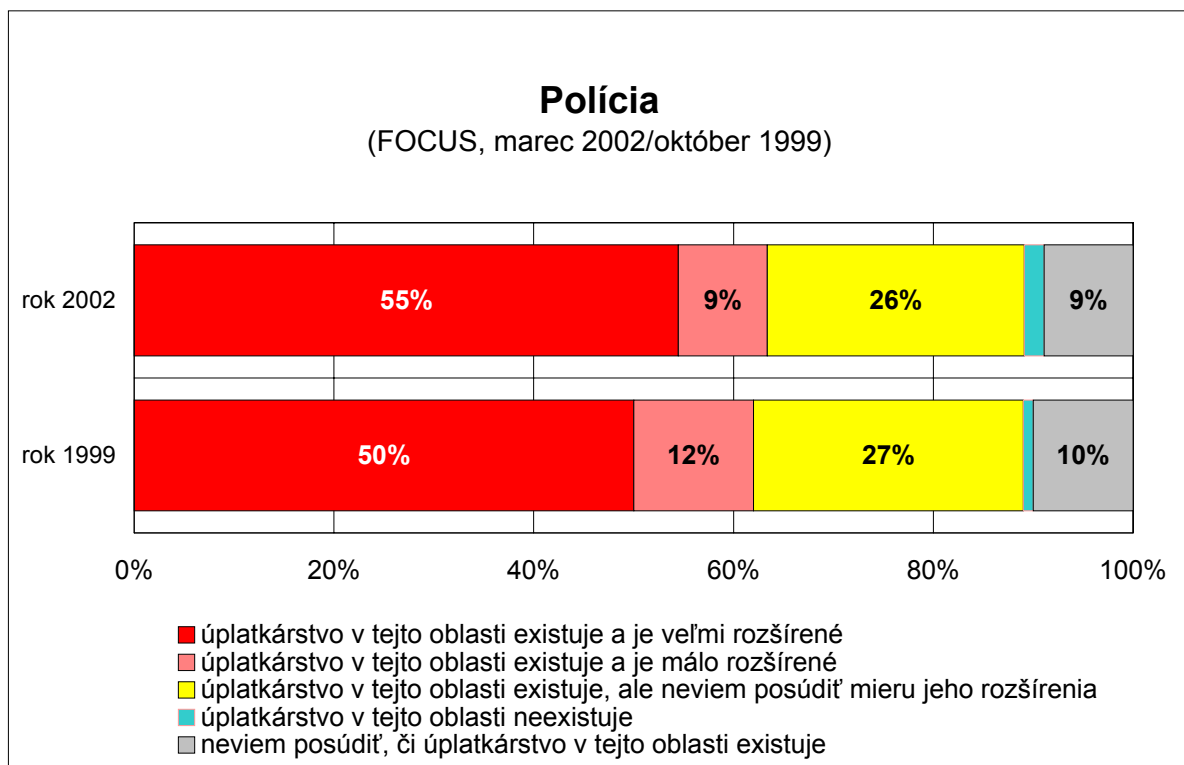
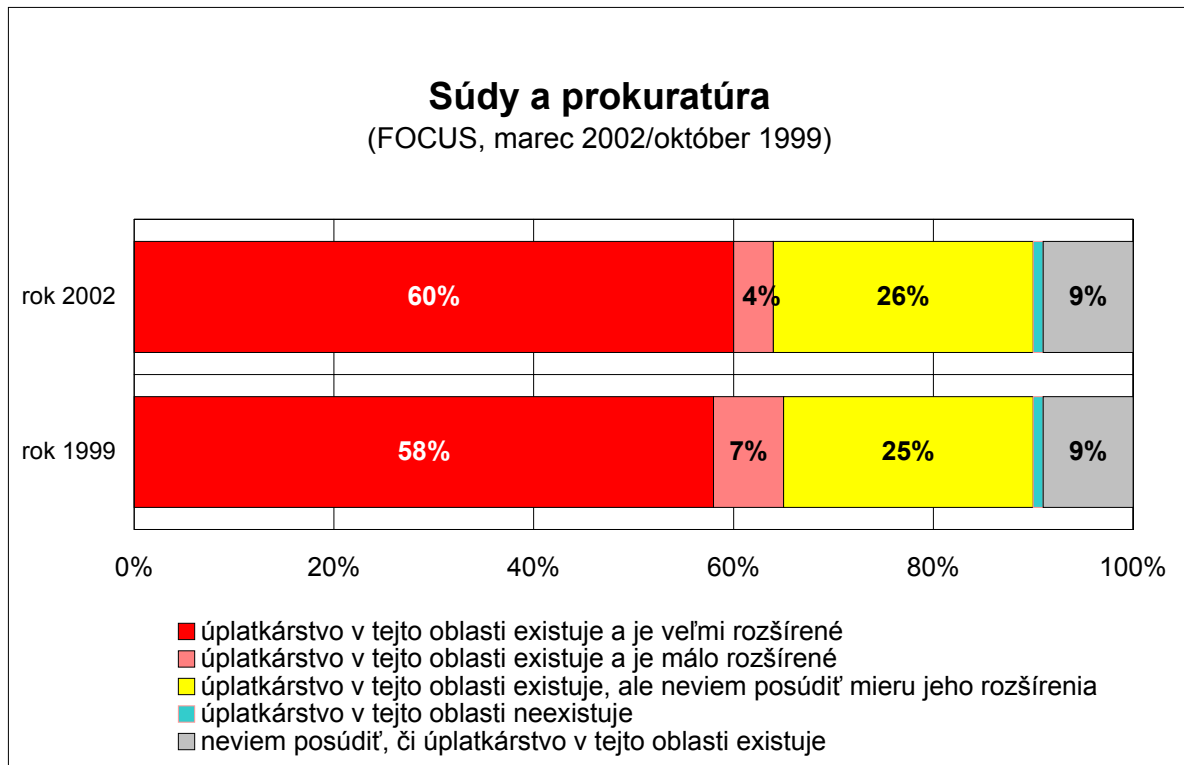
V porovnaní s výsledkami prieskumu z roku 1999² možno konštatovať, že miera percepcie korupcie sa zásadne nezmenila v oblasti zdravotníctva, súdov, polície, ministerstiev, colných úradov, školstva, okresných a krajských úradov, miestnej samosprávy a úradov práce. Iba mierne vzrástol počet tých občanov, ktorí si myslia, že korupcia je veľmi rozšírená v zdravotníctve (zo 62% na 68%) a v polícii (z 50% na 55%).

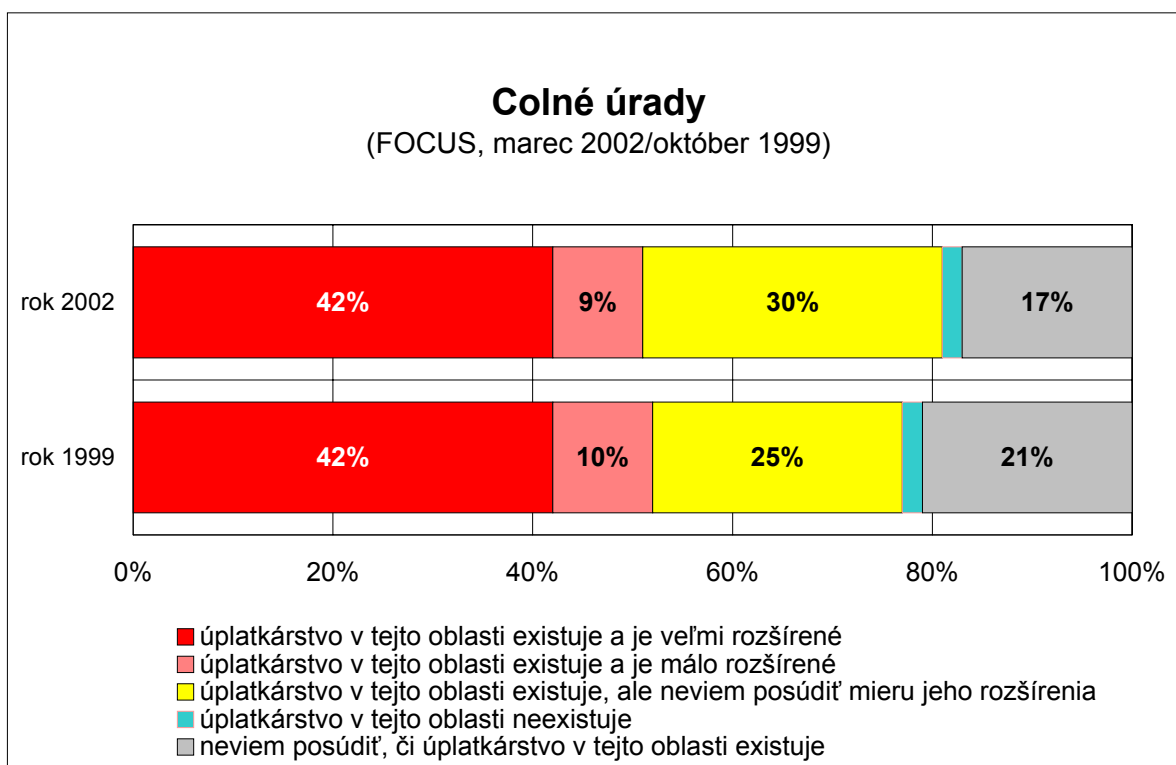
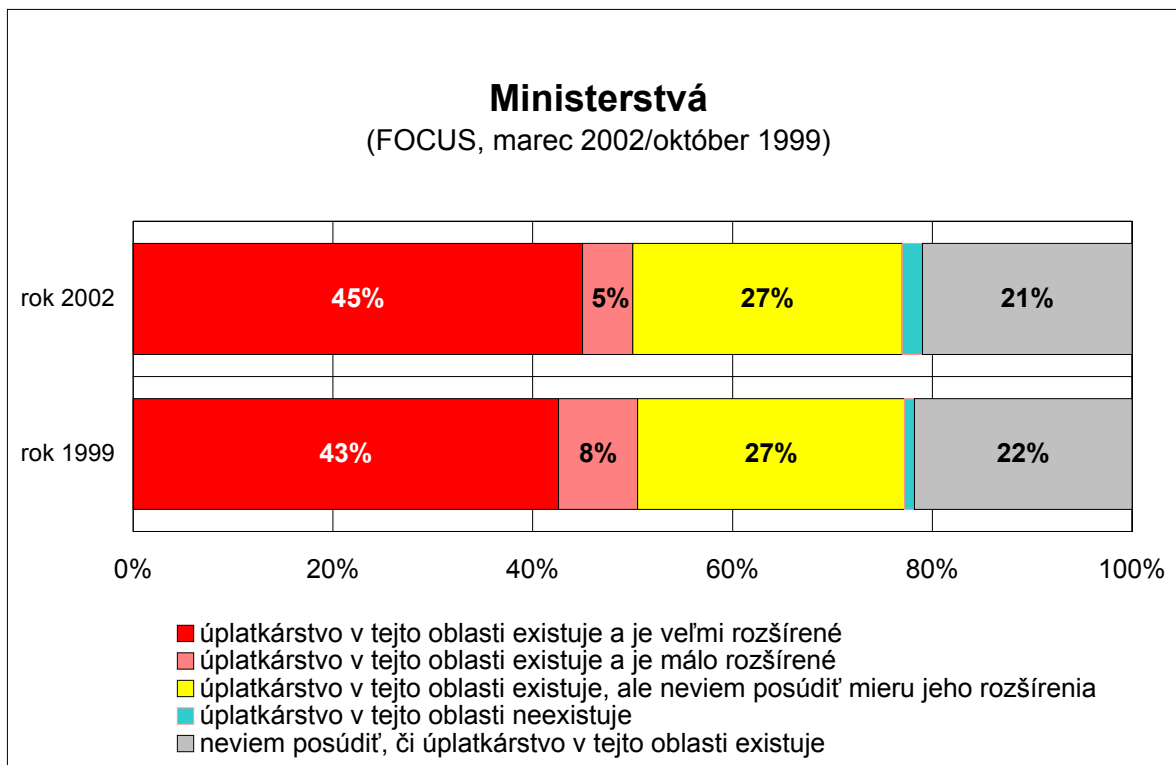
Naopak, pokles percepcie korupcie je najvýraznejší v oblasti bánk – čo zrejme súvisí s ich privatizáciou (z 29% na 19%) a v oblasti daňových úradov (zo 40% na 30%).

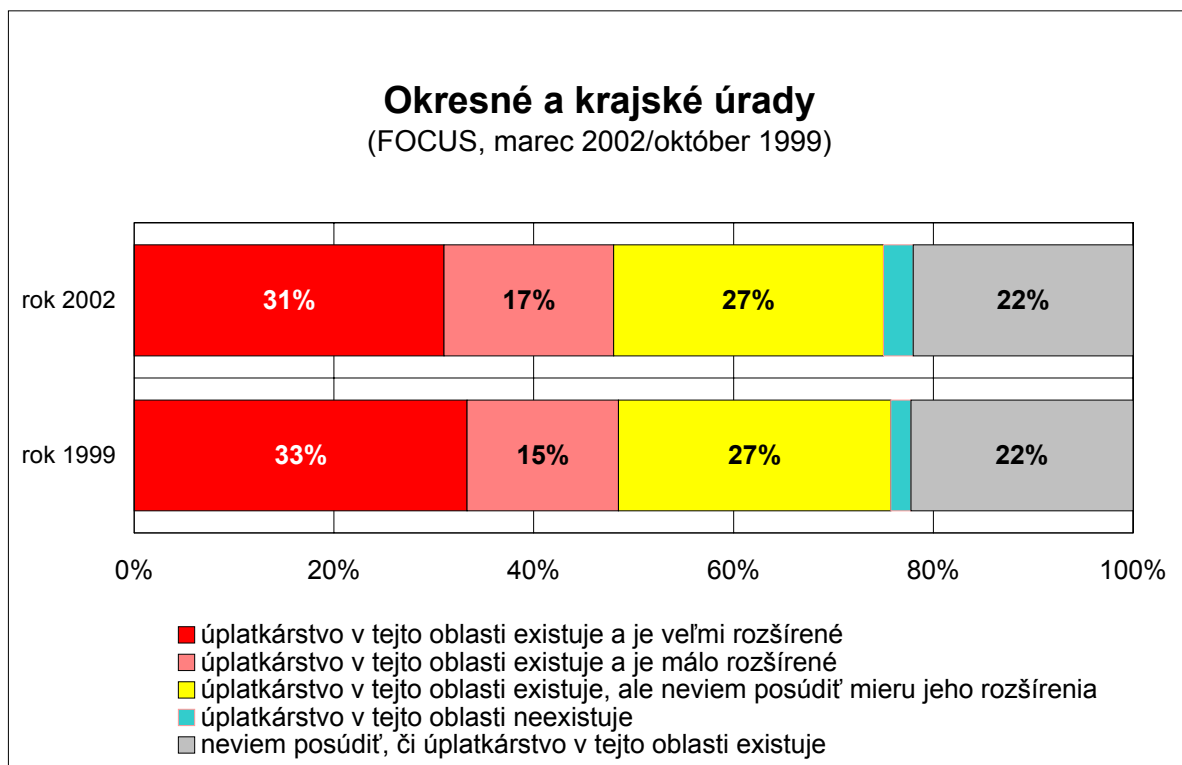
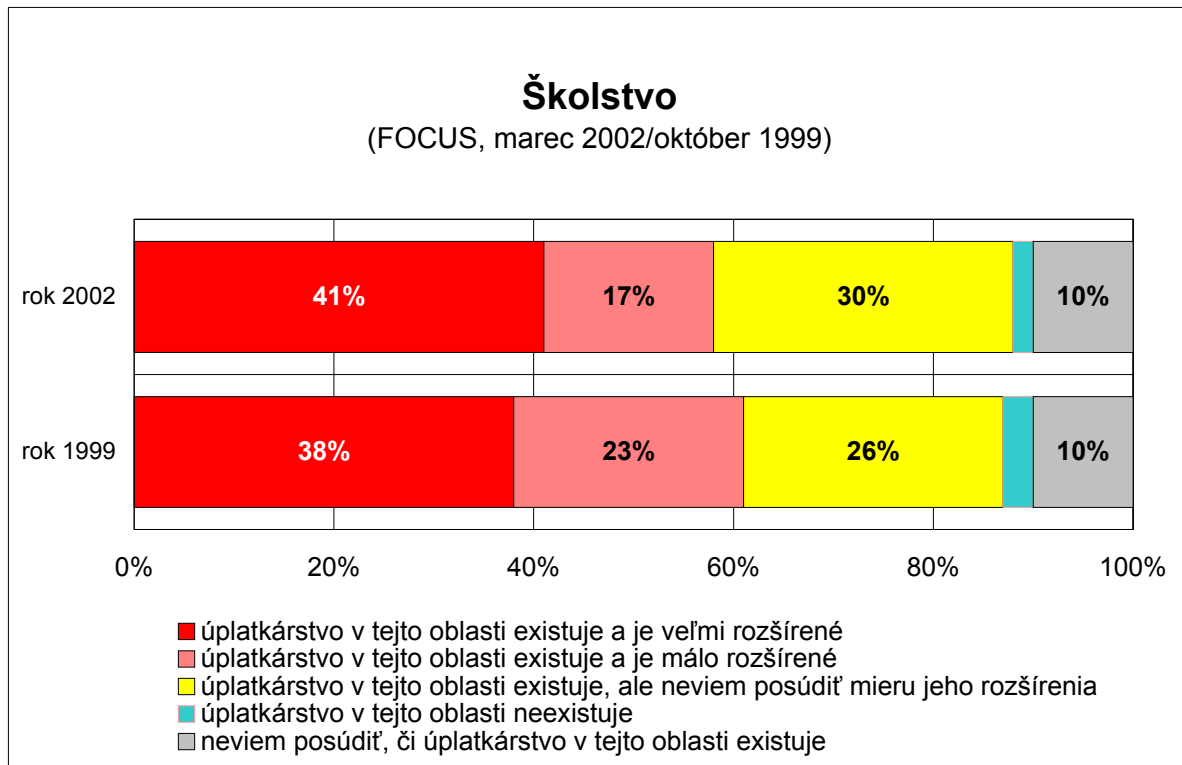
Mierny pokles je aj v oblasti živnostenských úradov (z 25% na 20%).

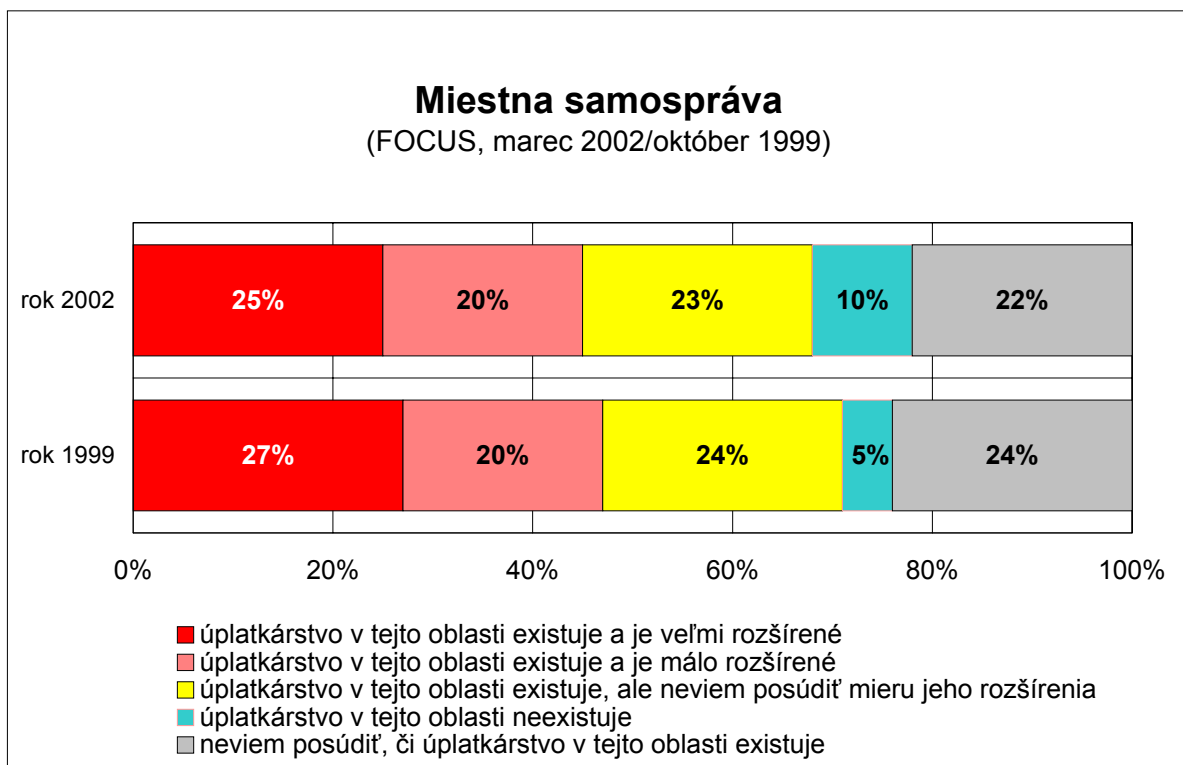
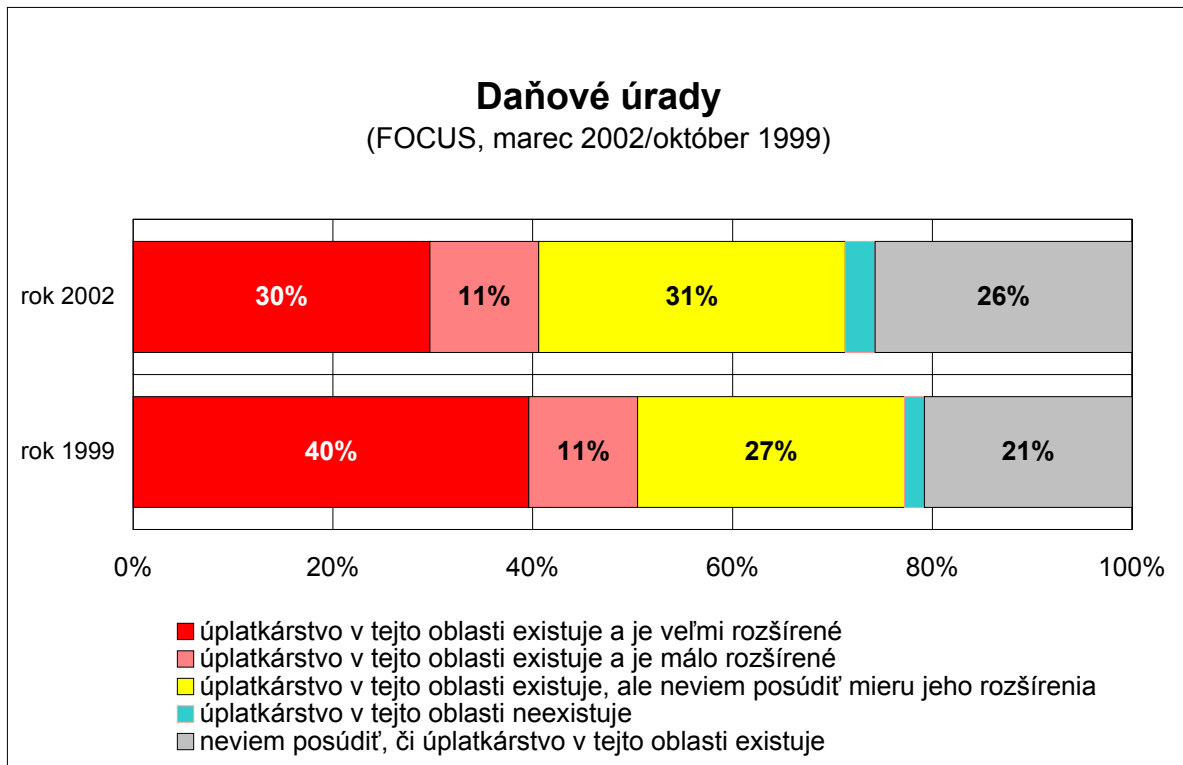

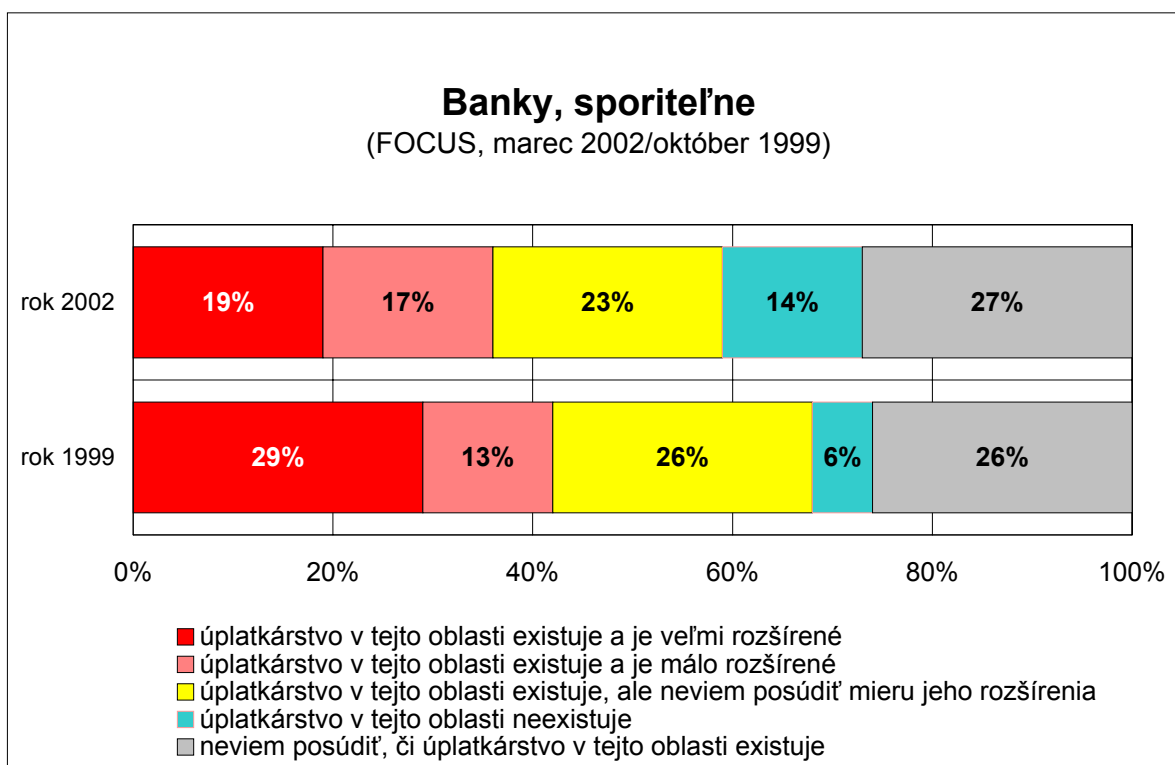
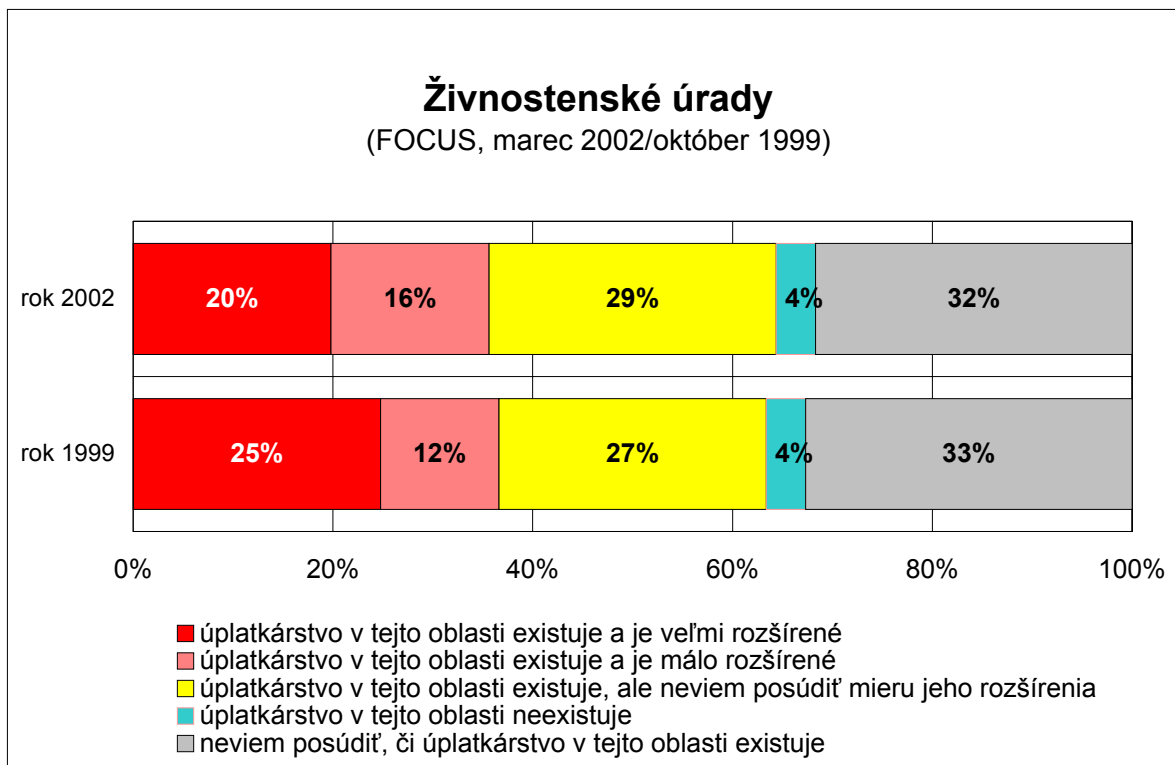
² Vid' „Výskum korupcie a kvality služieb na Slovensku – domácnosti“. Prieskum Pre Svetovú banku, realizovaný agentúrou FOCUS v októbri 1999 na reprezentatívnej vzorke 1131 respondentov.

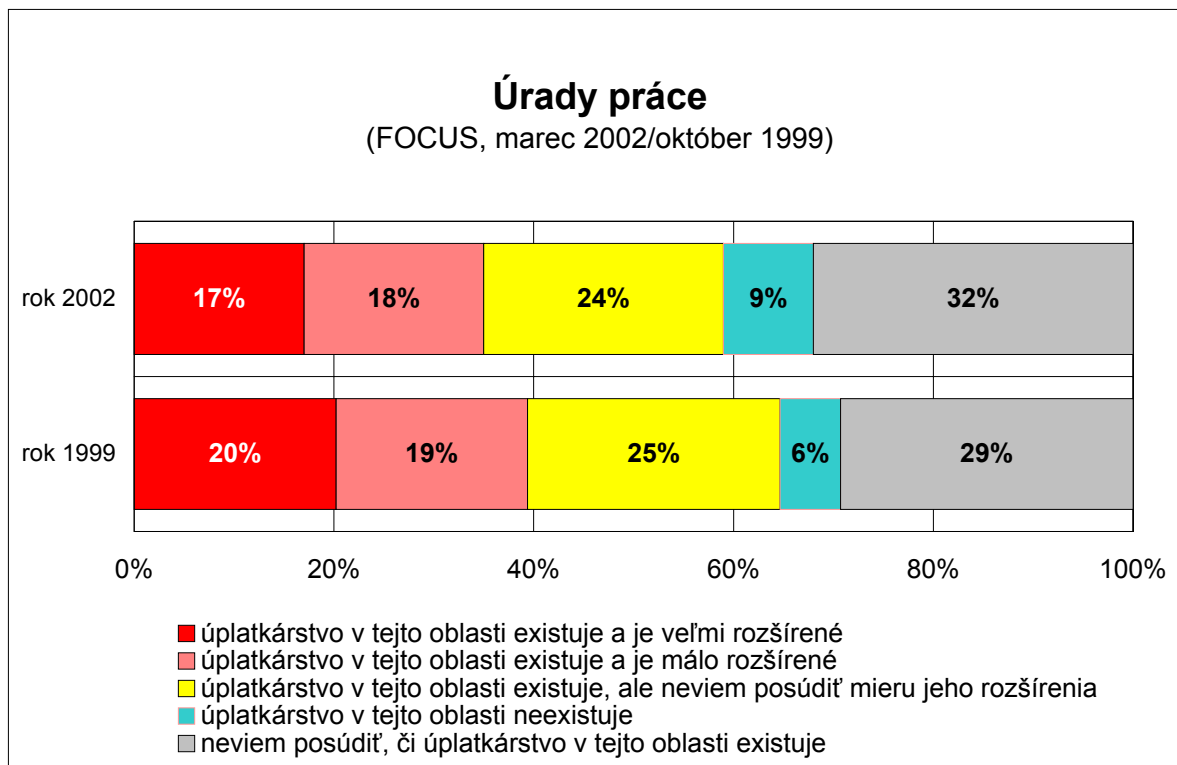

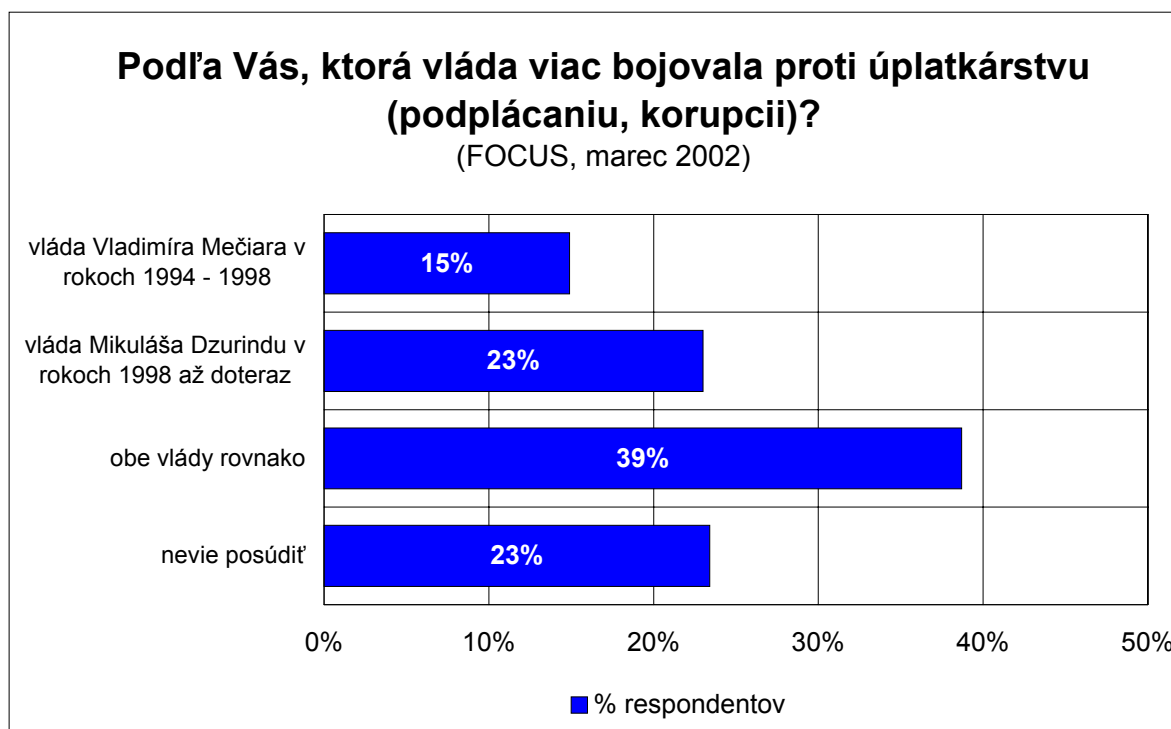
3. Hodnotenie vlád V. Mečiara a M. Dzurindu v boji proti úplatkárstvu

Pri hodnotení, ktorá z vlád viac bojovala proti úplatkárstvu (podplácaniu, korupcii), si **najviac respondentov (39%)** myslí, že tak vláda Vladimíra Mečiara v rokoch 1994 – 1998, ako aj vláda Mikuláša Dzurindu v rokoch 1998-2002 bojovali proti úplatkárstvu **rovnako**.

Takmer štvrtina respondentov (23%) si myslí, že vláda Mikuláša Dzurindu bojovala proti korupcii viac.

Naopak, 15% respondentov zastáva názor, že proti korupcii viac bojovala vláda Vladimíra Mečiara v rokoch 1994 – 1998.

Takmer štvrtina respondentov (23%) túto otázku nevedela posúdiť.

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že obe vlády (V. Mečiara a M. Dzurindu) bojovali proti úplatkárstvu rovnako, je nasledovných kategóriách respondentov:

podľa pohlavia:

- muži (44%)

podľa národnosti:

- respondenti slovenskej národnosti (40%)

podľa kraja:

- respondenti bývajúci v Banskobystrickom kraji (53%)

podľa volebných preferencií strán:

- voliči KSS (76%)
- respondenti, ktorí by nešli voliť (52%)

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že proti úplatkárstvu viac bojovala vláda Mikuláša Dzurindu je v nasledovných kategóriách respondentov:

podľa veku:

- respondenti vo veku 18 až 24 rokov (29%)

podľa vzdelania:

- respondenti so stredoškolským vzdelaním s maturitou (30%)

podľa národnosti:

- respondenti maďarskej národnosti (39%)

podľa kraja:

- respondenti bývajúci v Bratislavskom kraji (35%)

podľa volebných preferencií strán:

- voliči SDKÚ (66%)
- voliči SMK (42%)

Vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že proti úplatkárstvu viac bojovala vláda Vladimíra Mečiara je v nasledovných kategóriách respondentov:

podľa veku:

- respondenti vo veku 60 a viac rokov (20%)

podľa vzdelania:

respondenti so stredoškolským vzdelaním bez maturity (19%)

podľa národnosti:

- respondenti slovenskej národnosti (16%)

podľa počtu obyvateľov obce:

- respondenti bývajúci v obciach s 2 až 5 tisíc obyvateľmi (21%)

podľa kraja:

- respondenti bývajúci v Trenčianskom kraji (26%)
- respondenti bývajúci v Žilinskom kraji (21%)

podľa volebných preferencií strán:

- voliči HZDS-LS (43%)

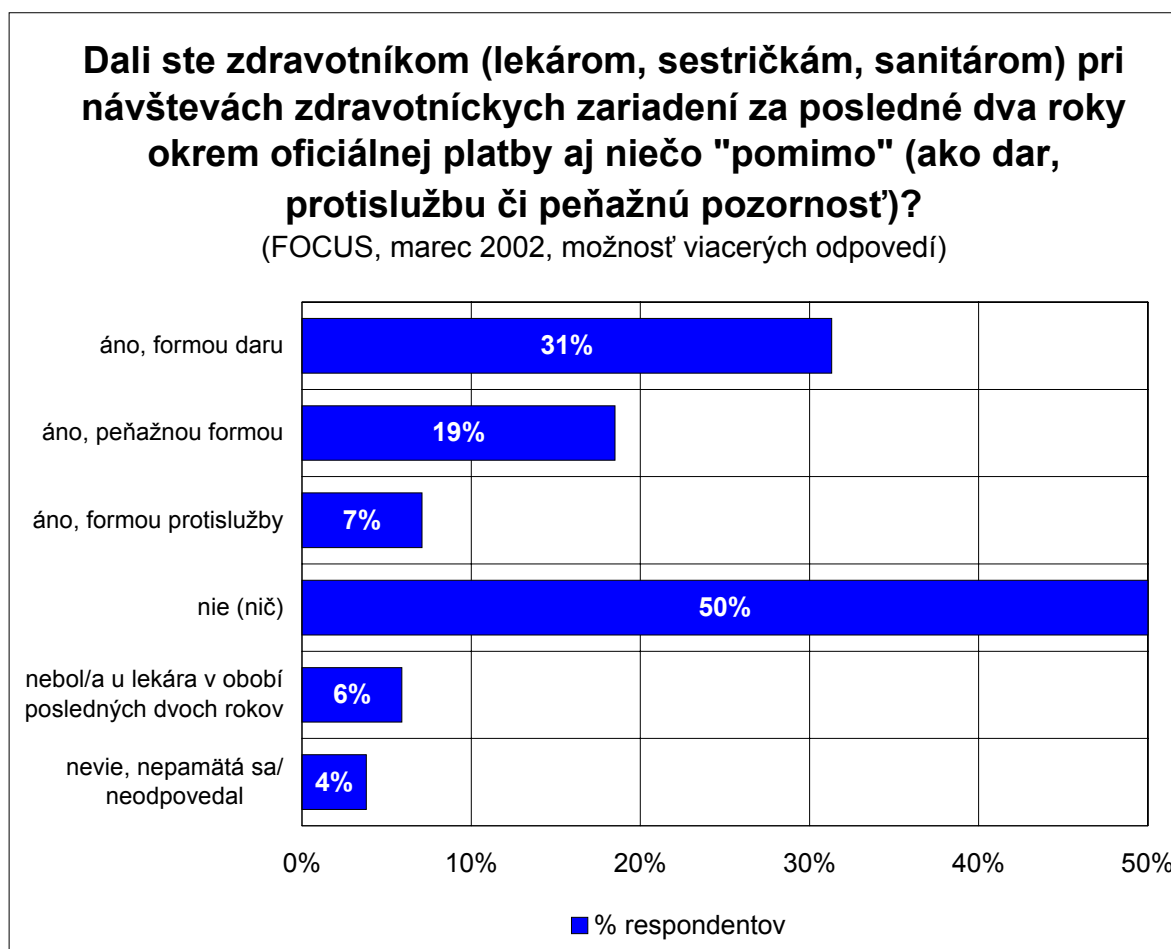
4. Dávanie úplatkov pracovníkom v zdravotníctve

Celkovo 40% respondentov dalo za posledné dva roky pri návštevách zdravotníckych zariadení, okrem oficiálnej platby, aj niečo „pomimo“ – či už vo forme daru, protislužby a/alebo peňažnej pozornosti, pričom:

- približne tretina respondentov (31%) dala za uvedené niečo „pomimo“ **formou daru**,
- približne každý piaty respondent (19%) dal za posledné dva roky zdravotníkom niečo „pomimo“, a to **peňažnou formou**,
- **formou protislužby** sa v posledných dvoch rokoch odvdáčilo zdravotníkom 7% respondentov.

V období posledných dvoch rokov nebolo u lekára 6% respondentov a 4% respondentov na otázku neodpovedali, resp. sa nepamätajú.

Polovica respondentov (50%) za posledné dva roky pri návštevách zdravotníckych zariadení nedala, okrem oficiálnej platby, zdravotníkom (lekárom, sestričkám, sanitárom) nič „pomimo“.

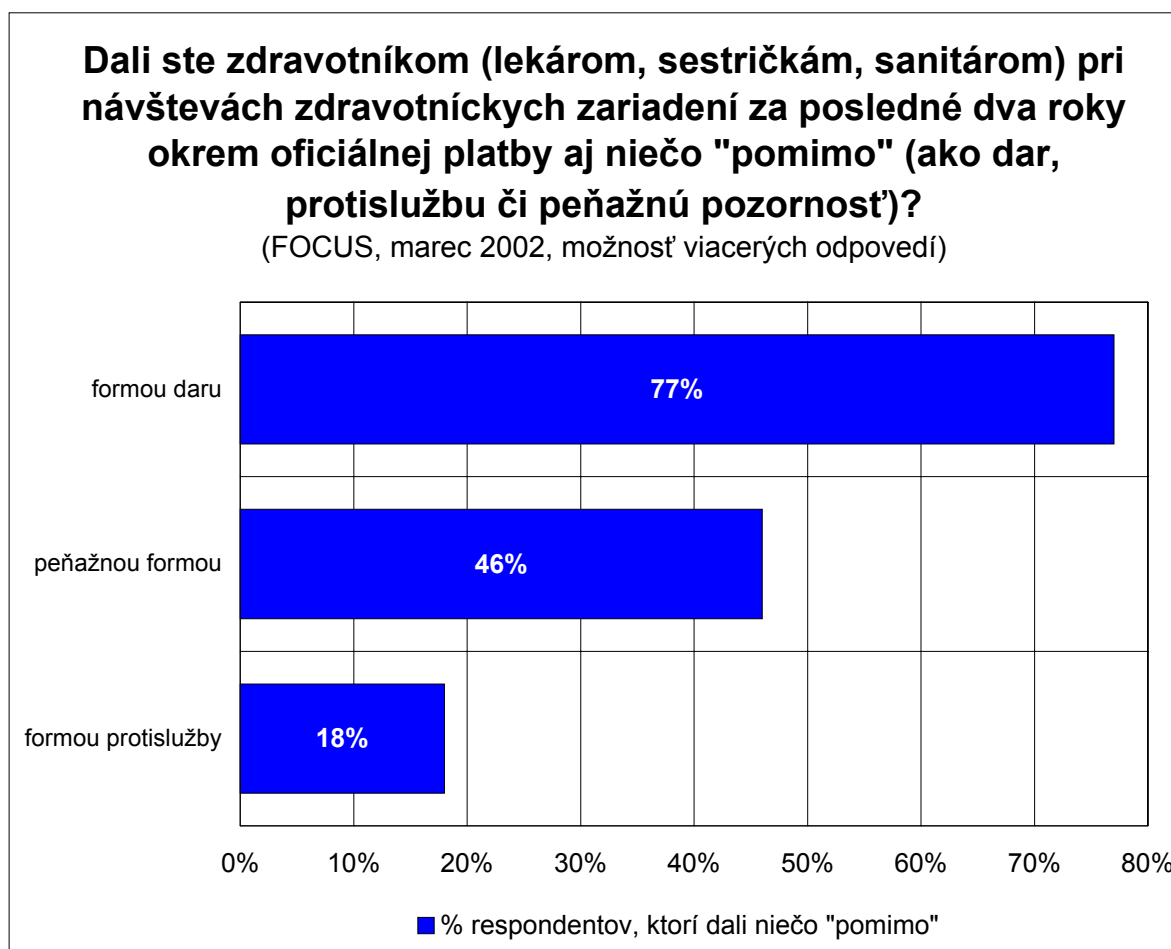

Dávanie „pozorností“ pracovníkom v zdravotníctve

Celkovo 40% respondentov dalo za posledné dva roky pri návštevách zdravotníckych zariadení, okrem oficiálnej platby, aj niečo „pomimo“ – či už vo forme daru, protislužby a/alebo peňažnej pozornosti.

Spomedzi týchto respondentov dalo čosi „pomimo“:

- formou daru - 77%
- peňažnou formou – 46%
- formou protislužby – 18%

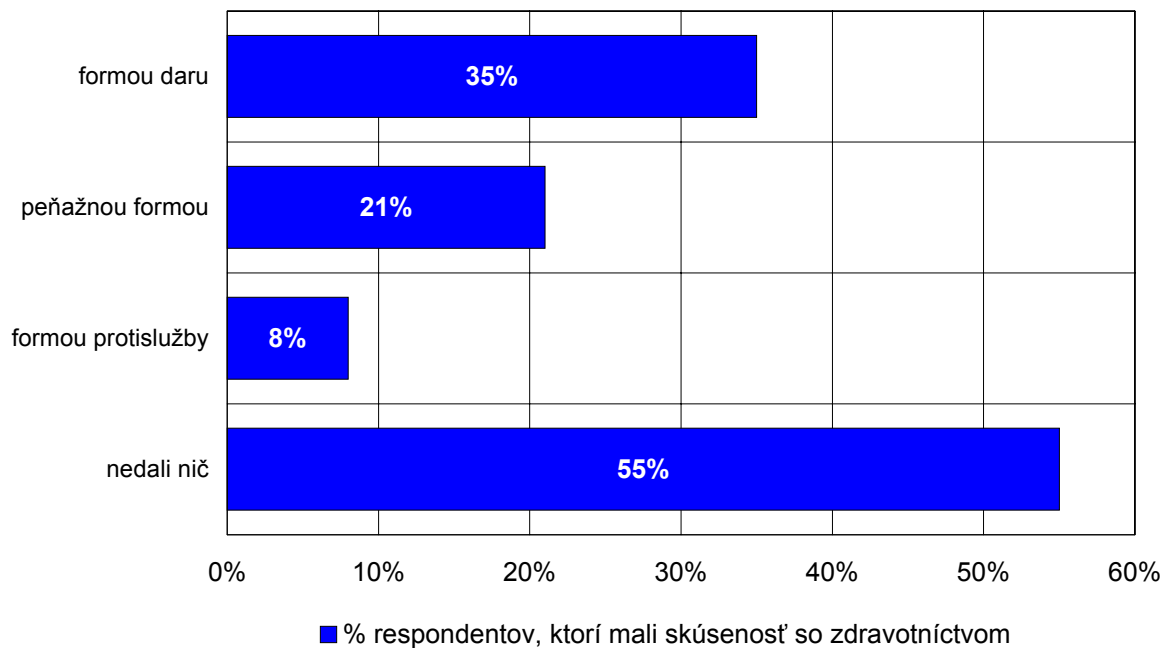

Dávanie „pozorností“ pracovníkom v zdravotníctve

Nasledujúci prepočet vyjadruje názory iba tých respondentov, ktorí mali v posledných dvoch rokoch skúsenosť s návštevou zdravotníckych zariadení. Celkovo bolo vo vzorke 90% takýchto respondentov.

Dali ste zdravotníkom (lekárom, sestričkám, sanitárom) pri návštevách zdravotníckych zariadení za posledné dva roky okrem oficiálnej platby aj niečo "pomimo" (ako dar, protislužbu či peňažnú pozornosť)?

(FOCUS, marec 2002, možnosť viacerých odpovedí)

4.1 Dôvody dávania „pozorností“ pracovníkom v zdravotníctve

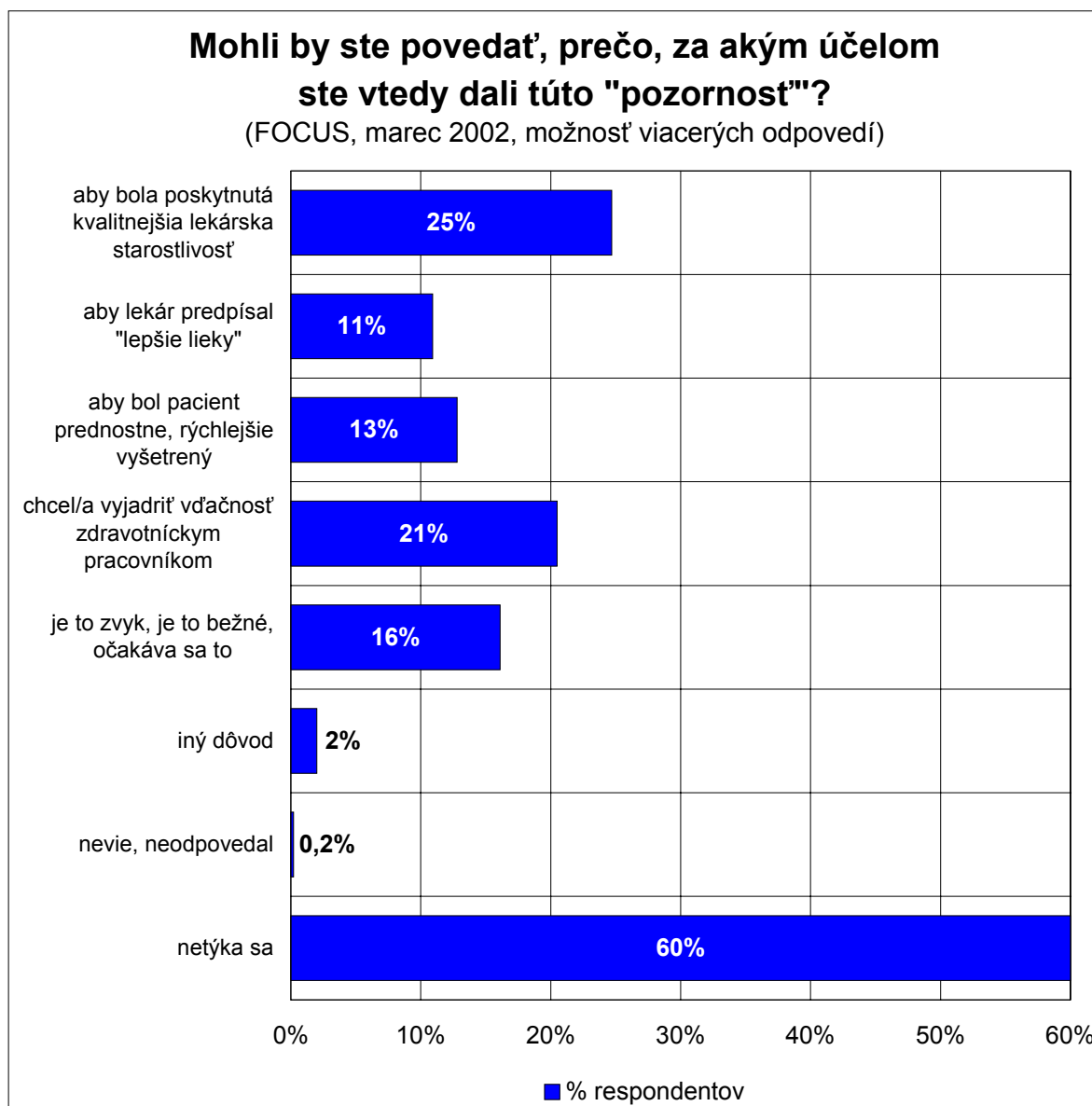
Aspoň jeden z dôvodov, s ktorým súvisí poskytnutie kvalitnejšej zdravotnej starostlivosti (**aby bola poskytnutá kvalitnejšia lekárska starostlivosť, aby lekár predpísal „lepšie“ lieky alebo, aby bol pacient prednostne, rýchlejšie ošetrený**), uviedla takmer tretina (30%) respondentov. **Vzhľadom na charakter týchto dôvodov možno účel uvedených "pozorností" charakterizovať ako úplatky.**

Konkrétnejšie:

- Štvrtina respondentov (25%) dala v uplynulých dvoch rokoch zdravotníkom nejakú „pozornosť“ z dôvodu **poskytnutia kvalitnejšej lekárskej starostlivosti vo všeobecnosti.**
- 13% respondentov z dôvodu, **aby bol pacient prednostne, rýchlejšie vyšetrený** a 11% respondentov dalo „pozornosť“ preto, **aby lekár predpísal „lepšie lieky“.**

Približne každý piaty respondent (21%) dal v posledných dvoch rokoch nejakú „pozornosť“ zdravotníkom preto, lebo chcel tým **vyjadriť vďačnosť** zdravotníckym pracovníkom. **Vzhľadom na charakter tohto dôvodu sa v týchto prípadoch pravdepodobne nejedná o úplatky.**

16% respondentov dalo zdravotníkom „pozornosť“ preto, **lebo je to zvyk, je to bežné, očakáva sa to.**

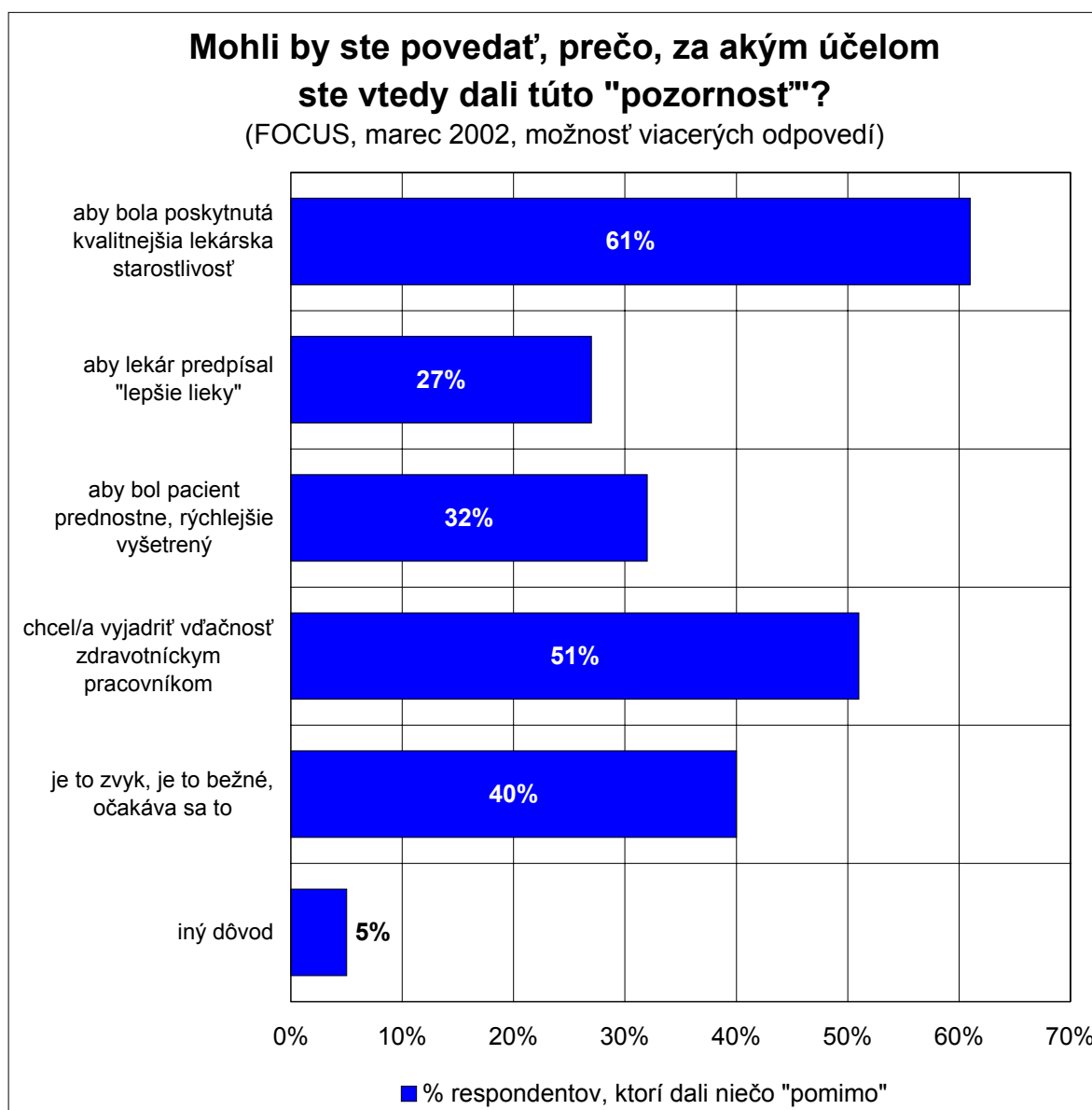

Dôvody dávania „pozorností“ pracovníkom v zdravotníctve

Celkovo 40% respondentov dalo za posledné dva roky pri návštevách zdravotníckych zariadení, okrem oficiálnej platby, aj niečo „pomimo“ – či už vo forme daru, protislužby a/alebo peňažnej pozornosti.

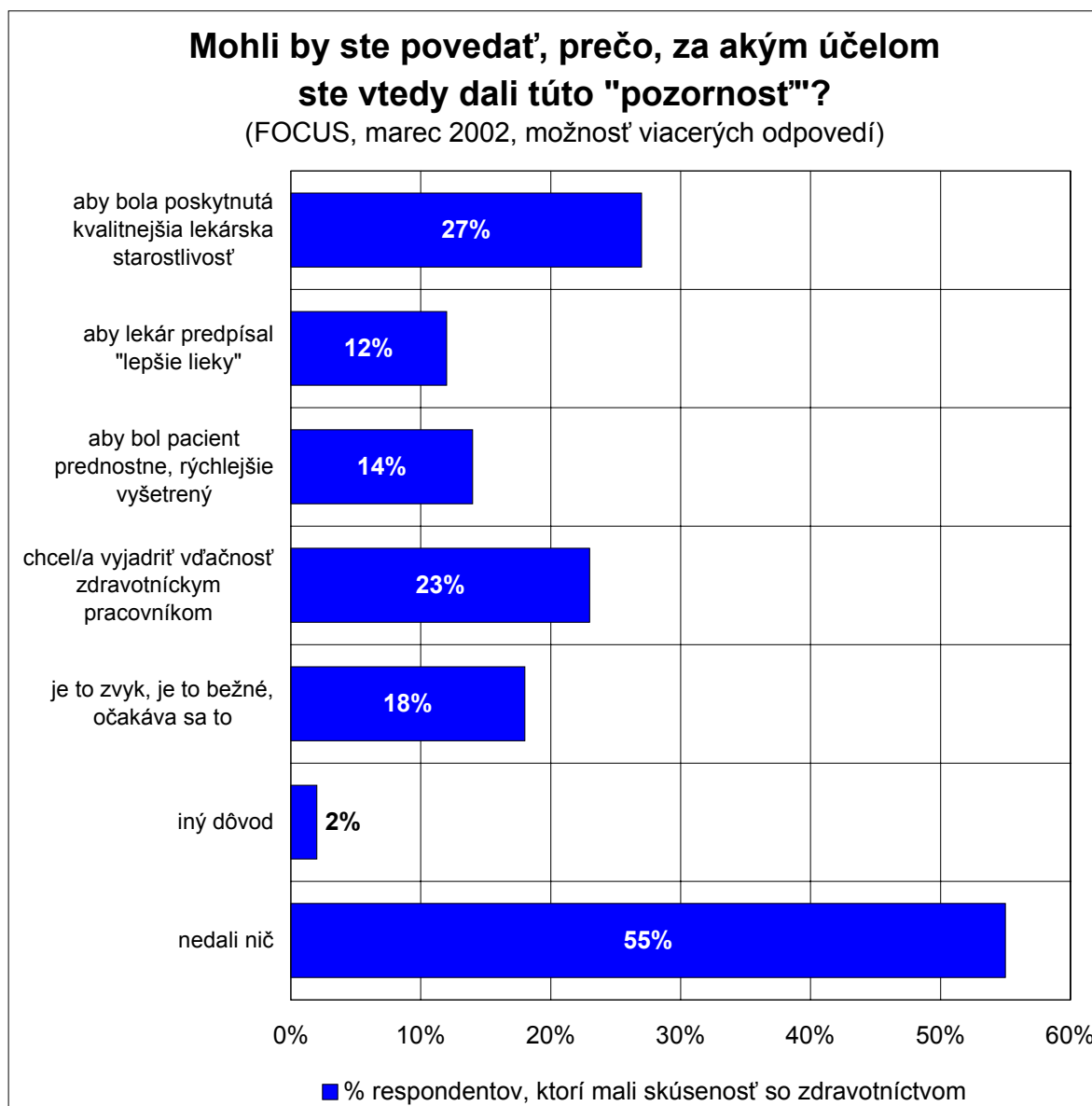
Spomedzi týchto respondentov dalo čosi „pomimo“ z nasledovných dôvodov:

- aby bola poskytnutá kvalitnejšia lekárska starostlivosť - 61%
- aby lekár predpísal „lepšie lieky“ – 27%
- aby bol pacient prednostne, rýchlejšie vyšetrený – 32%
- vyjadriť vďačnosť zdravotníckym pracovníkom – 51%
- je to zvyk, je to bežné, očakáva sa to - 40%

Dôvody dávania „pozorností“ pracovníkom v zdravotníctve

Nasledujúci prepočet vyjadruje názory iba tých respondentov, ktorí mali v posledných dvoch rokoch skúsenosť s návštevou zdravotníckych zariadení. Celkovo bolo vo vzorke 90% takýchto respondentov.

Dávanie „pozorností“ pracovníkom v školstve

Nasledujúca analýza je zameraná na tie sociálno-demografické kategórie respondentov, v ktorých sme identifikovali štatisticky významne vyššie zastúpenie respondentov, ktorí dali zdravotníkom nejakú „pozornosť“ z dôvodu poskytnutia kvalitnejšej zdravotnej starostlivosti v porovnaní s ich podielom v celej populácii (30%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí dali zdravotníkom nejakú „pozornosť“ z dôvodu poskytnutia kvalitnejšej zdravotnej starostlivosti, je v nasledovných kategóriách respondentov:

podľa pohlavia:

- ženy (34%)

podľa veku:

- respondenti vo veku 55 až 59 rokov (42%)
- respondenti vo veku 60 a viac rokov (36%)

podľa národnosti:

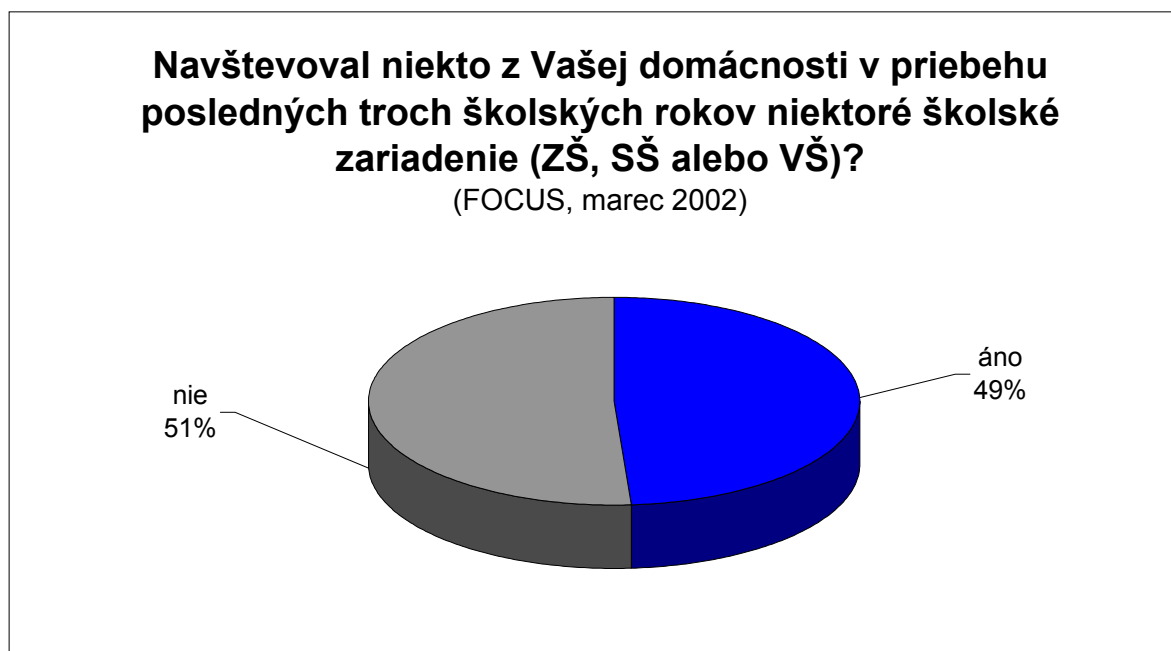
- respondenti maďarskej národnosti (45%)

podľa kraja:

- respondenti bývajúci v Nitrianskom kraji (39%)
- respondenti bývajúci v Košickom kraji (37%)

5. Dávanie úplatkov v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta

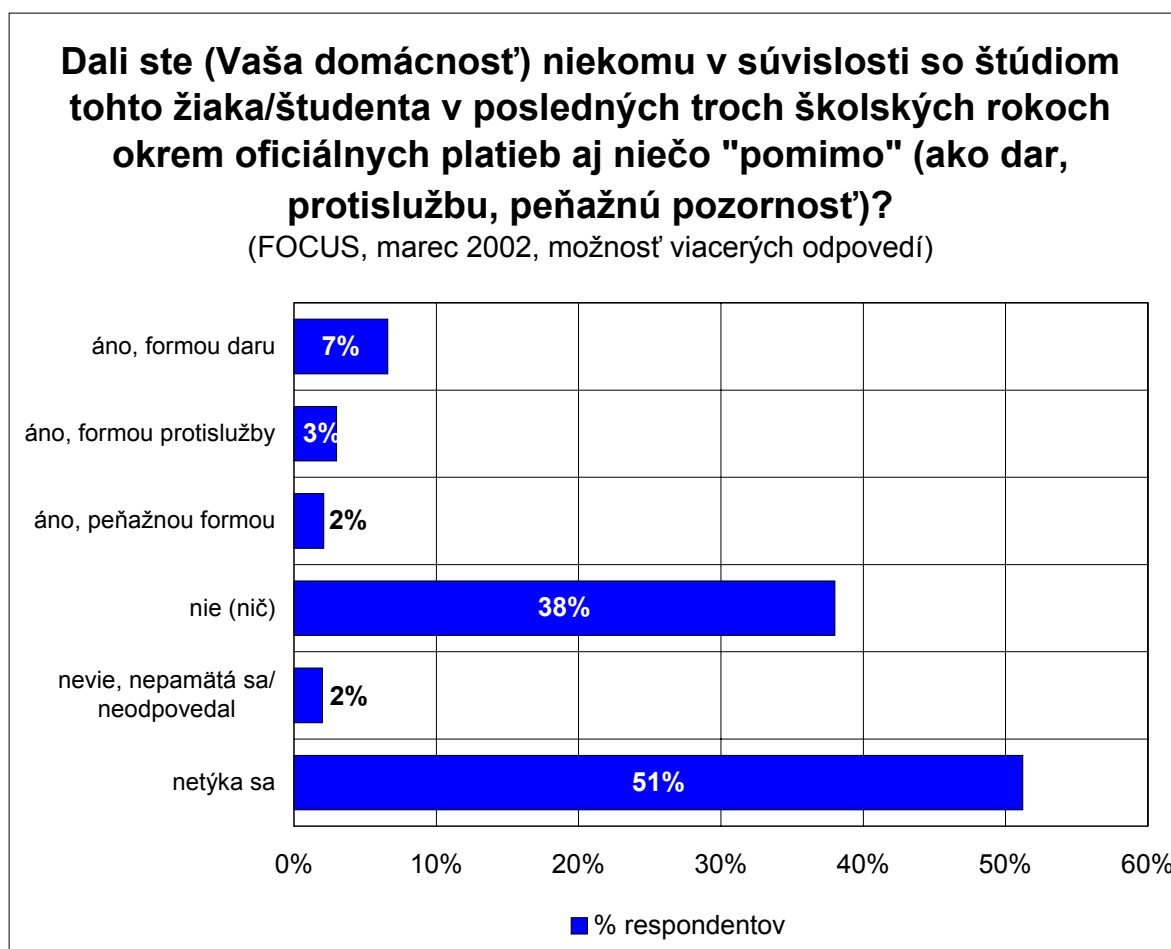
Približne polovica respondentov (49%) mala niekoho vo svojej domácnosti, kto navštevoval v priebehu posledných troch školských rokov niektoré školské zariadenie (ZŠ, SŠ alebo VŠ).

Celkovo 9% respondentov (ich domácností) dalo v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta v posledných troch školských rokoch okrem oficiálnych platieb aj **niečo „pomimo“** - či už vo forme daru, protislužby a/alebo peňažnej pozornosti, pričom:

- **formou daru** 7% respondentov (ich domácností),
- **formou protislužby** 3% respondentov (ich domácností).
- **peňažnou formou** 2% respondentov (ich domácností).

V súvislosti so štúdiom žiaka / študenta v posledných troch školských rokoch nedalo okrem oficiálnych platieb nič „pomimo“ 38% respondentov a nevedia, nepamätajú si / neodpovedali 2% respondentov.

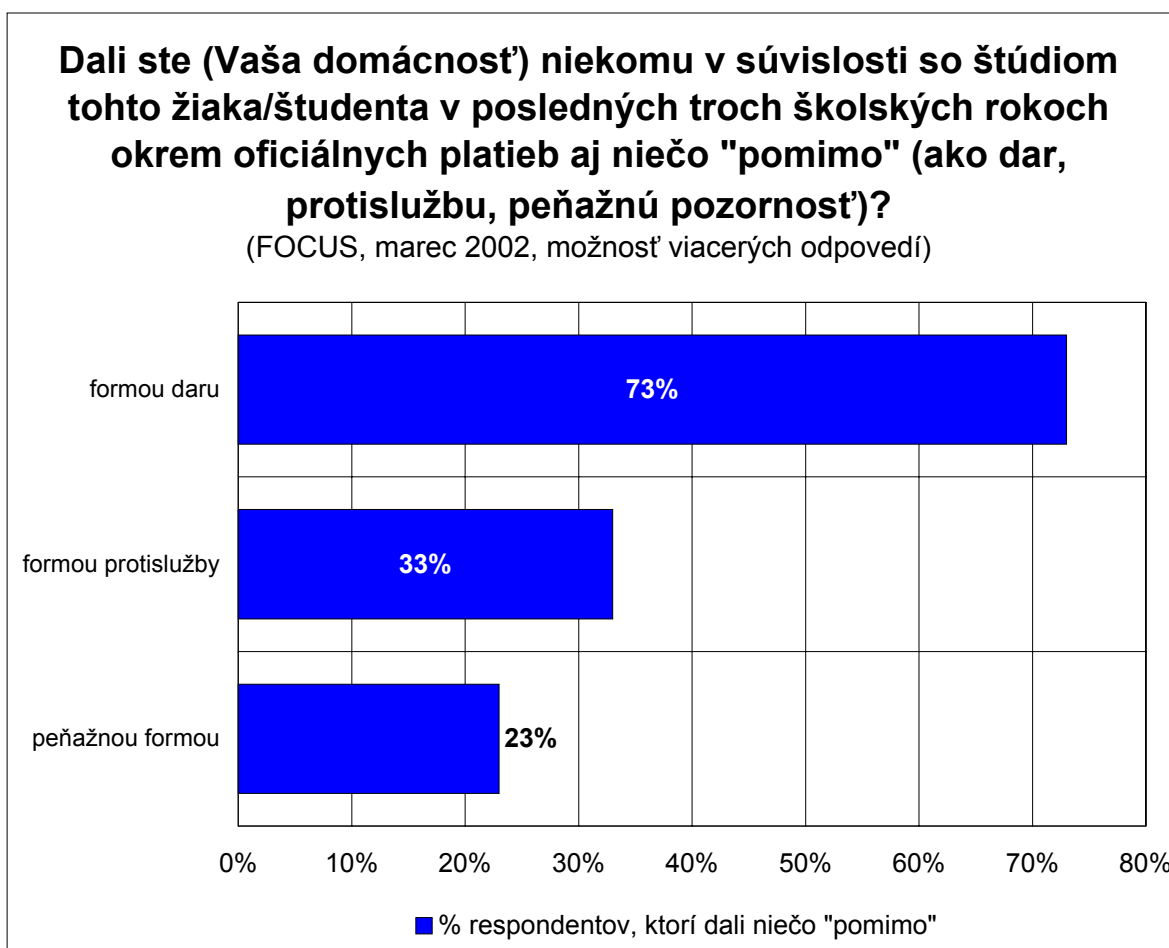

Dávanie „pozorností“ pracovníkom v školstve

Celkovo 9% respondentov (ich domácností) dalo v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta v posledných troch školských rokoch okrem oficiálnych platieb aj niečo „pomimo“ - či už vo forme daru, protislužby a/alebo peňažnej pozornosti.

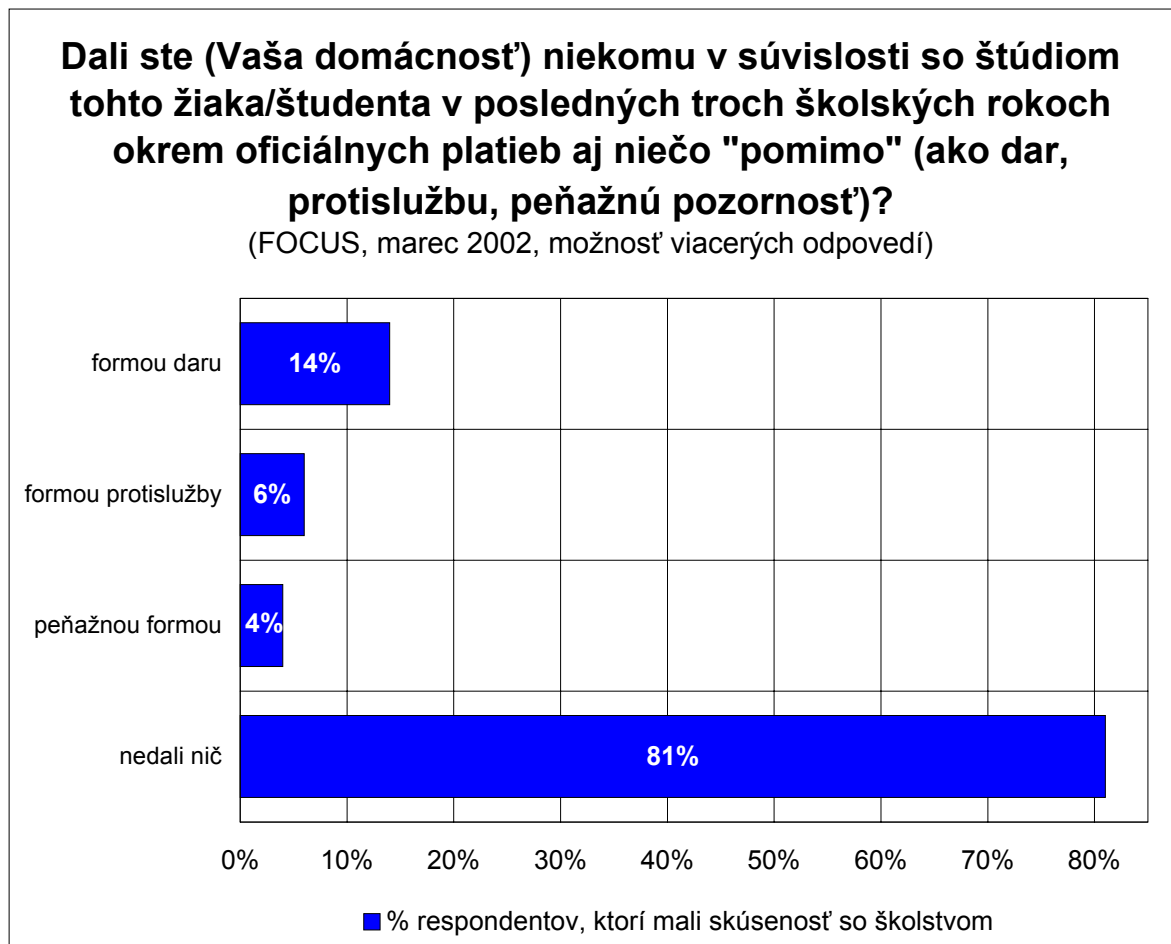
Spomedzi týchto respondentov dalo čosi „pomimo“:

- formou daru - 73% respondentov (ich domácností),
- formou protislužby - 33% respondentov (ich domácností).
- peňažnou formou - 23% respondentov (ich domácností).

Dávanie „pozorností“ pracovníkom v školstve

Nasledujúci prepočet vyjadruje názory iba tých respondentov, v domácnosti ktorých v priebehu posledných troch školských rokov niekto navštevoval školské zariadenie. Celkovo bolo vo vzorke 49% takýchto respondentov.

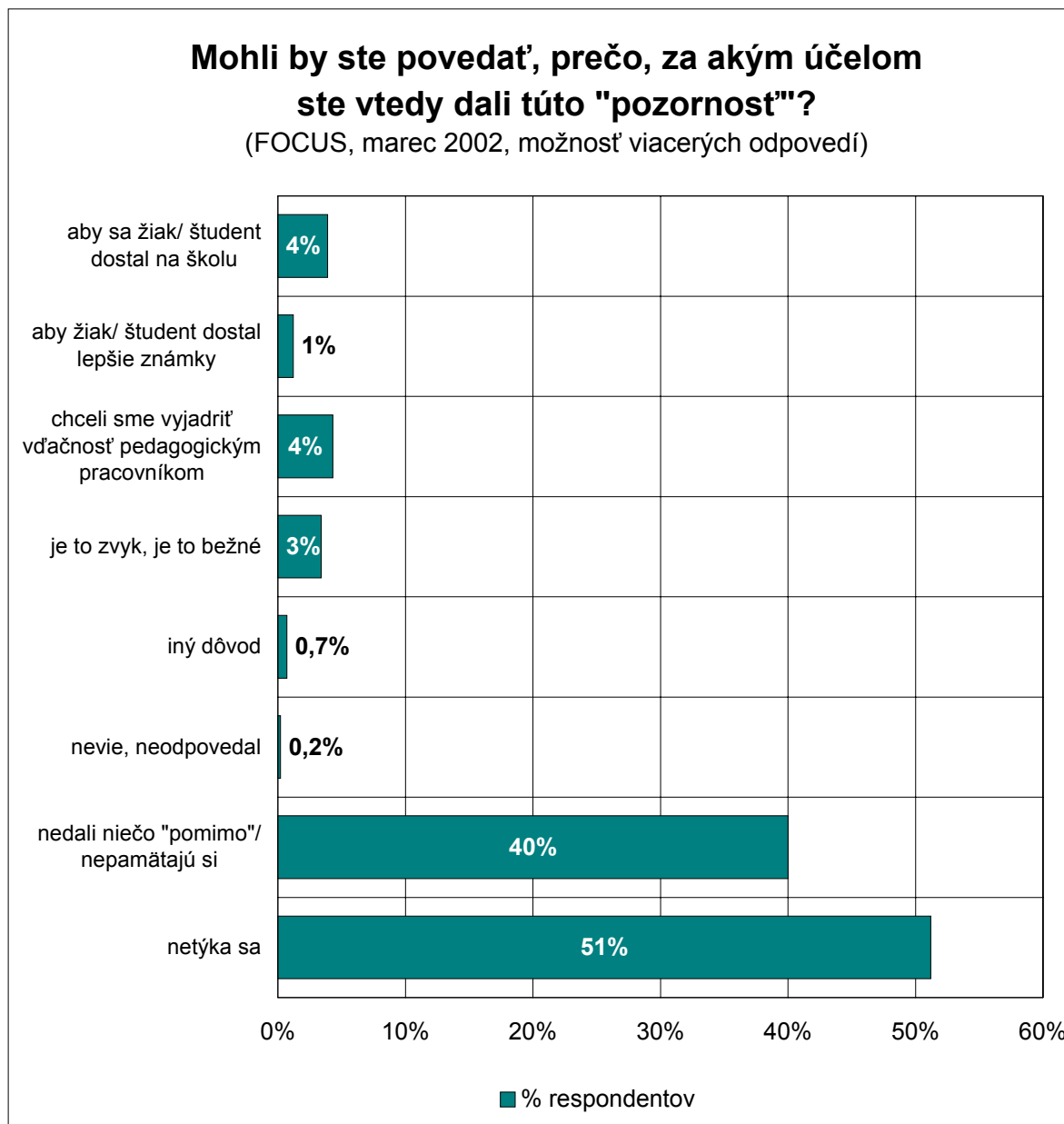
5.1 Dôvody dávania úplatkov v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta

Aspoň jeden z dôvodov, s ktorým súvisí zvýhodnenie žiaka / študenta (aby sa žiak / študent dostal na školu, aby žiak / študent dostal lepšie známky), uviedlo 5% respondentov. Vzhľadom na charakter týchto dôvodov možno účel uvedených "pozorností" charakterizovať ako úplatky, pričom:

- 4% respondentov dali nejakú „pozornosť“ v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta z dôvodu, aby sa žiak / študent dostal na školu a 1% respondentov dalo „pozornosť“ z dôvodu, aby žiak / študent dostal lepšie známky.

Vyjadrenie vďačnosti pedagogickým pracovníkom bolo dôvodom dávania „pozorností“ v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta pre 4% respondentov. Vzhľadom na charakter tohto dôvodu sa v týchto prípadoch pravdepodobne nejedná o úplatky.

3% respondentov uviedli, že je to zvyk, je to bežné.

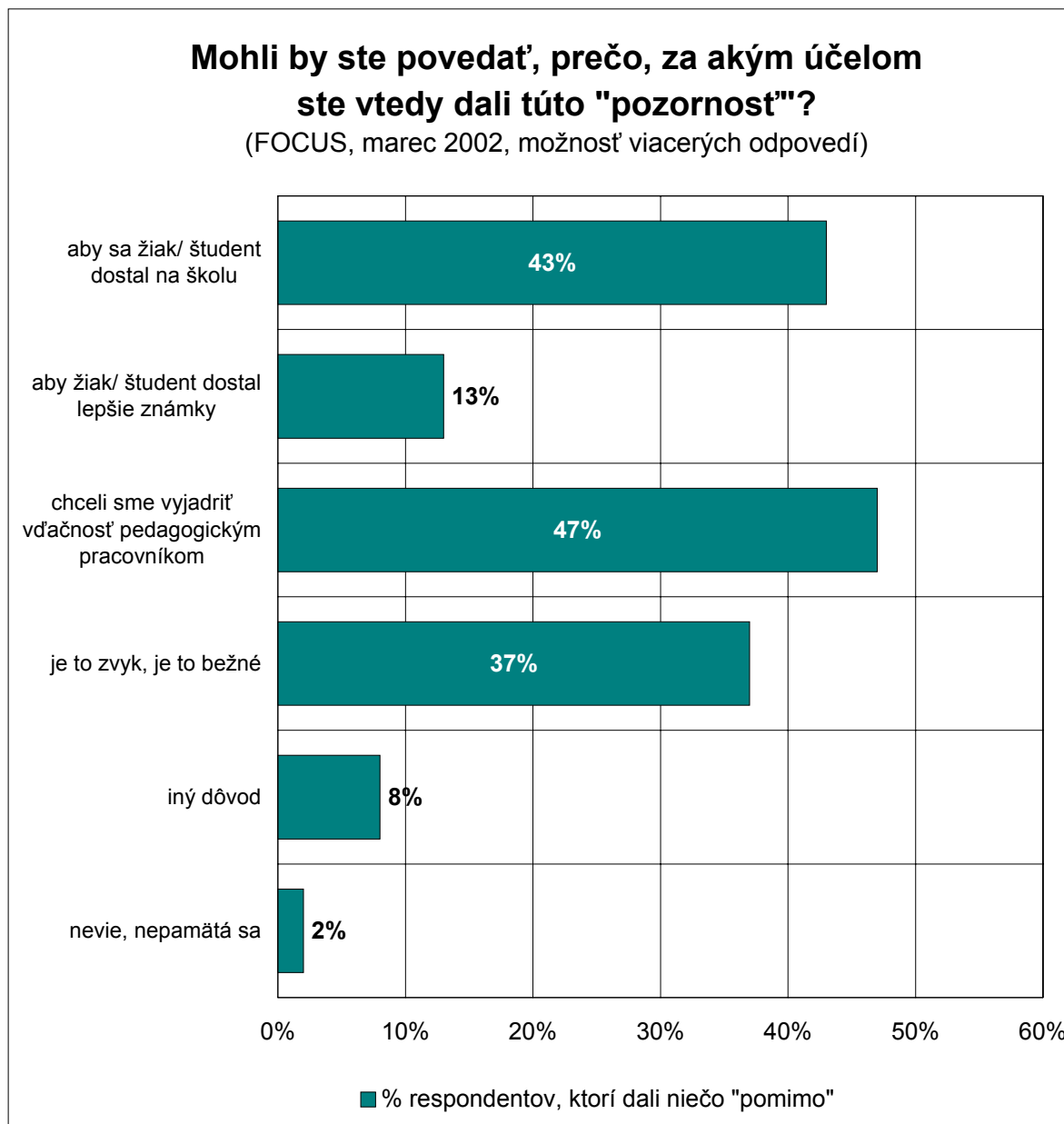

Dôvody dávania „pozorností“ v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta

Celkovo 9% respondentov (ich domácností) dalo v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta v posledných troch školských rokoch okrem oficiálnych platieb aj niečo „pomimo“ - či už vo forme daru, protislužby a/alebo peňažnej pozornosti.

Spomedzi týchto respondentov dalo čosi „pomimo“:

- aby sa žiak/študent dostal na školu - 43%
- aby žiak/študent dostal lepšie známky - 13%
- chceli vyjadriť vďačnosť pedagogickým pracovníkom - 47%
- je to zvyk, je to bežné – 37%

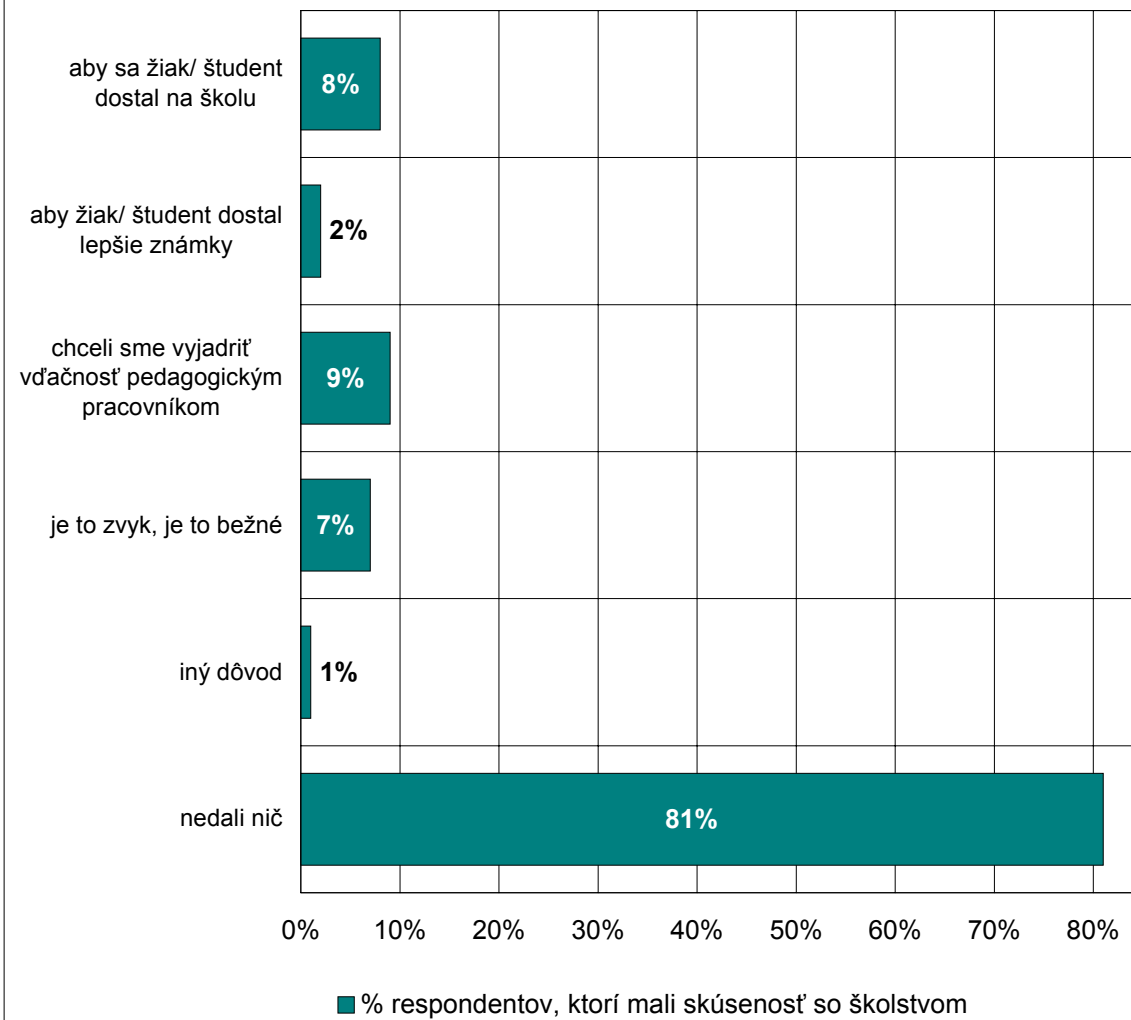

Dôvody dávania „pozorností“ v súvislosti so štúdiom žiaka / študenta

Nasledujúci prepočet vyjadruje názory iba tých respondentov, v domácnosti ktorých v priebehu posledných troch školských rokov niekto navštevoval školské zariadenie. Celkovo bolo vo vzorke 49% takýchto respondentov.

Mohli by ste povedať, prečo, za akým účelom ste vtedy dali túto "pozornosť"?

(FOCUS, marec 2002, možnosť viacerých odpovedí)

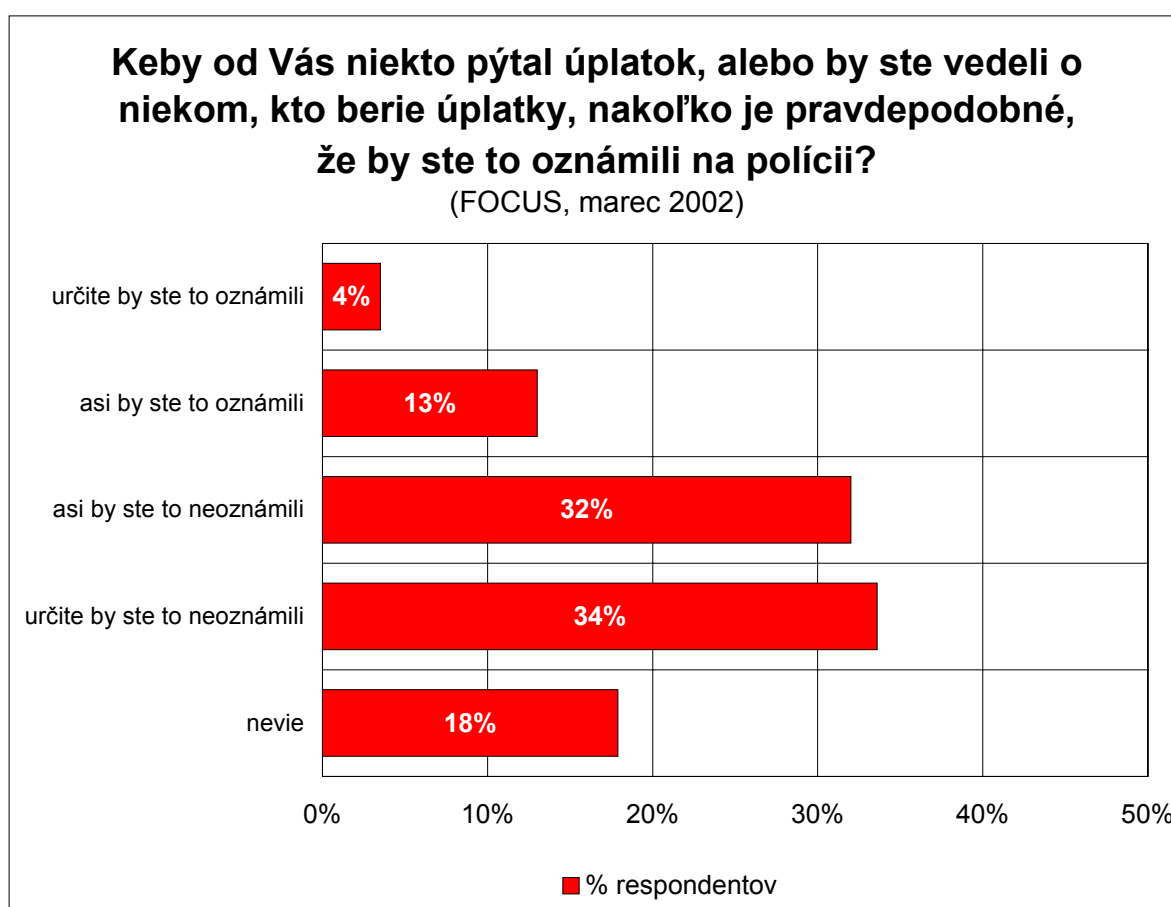

6. Oznámenie prípadov úplatkárstva na polícii

Dve tretiny respondentov (66%) by prípad úplatkárstva neoznámili na polícii, pričom 34% respondentov by to určite neoznámilo a 32% respondentov by to asi neoznámilo.

Prípad úplatkárstva by oznámilo na polícii 17% respondentov, pričom určite by to oznámili len 4% respondentov a asi by to oznámilo 13% respondentov.

Približne každý piaty respondent (18%) nevedel na otázku odpovedať.

Nasledujúca analýza je zameraná na tie sociálno-demografické kategórie respondentov, v ktorých sme identifikovali štatisticky významne vyššie zastúpenie respondentov, ktorí by prípad úplatkárstva oznámili (určite alebo asi) na polícii v porovnaní s ich podielom v celej populácii (17%).

Vyšší podiel respondentov, ktorí by prípad úplatkárstva oznámili (určite alebo asi) na polícii, je v nasledovných kategóriách respondentov:

podľa pohlavia:

- muži (20%)

podľa veku:

- respondenti vo veku 18 až 24 rokov (25%)

podľa počtu obyvateľov obce:

- respondenti bývajúci v obciach s menej ako 2 tisíc obyvateľmi (20%)

podľa kraja:

- respondenti bývajúci v Banskobystrickom kraji (25%)

podľa volebných preferencií strán:

- voliči KDĽ (27%)

Naopak, vyšší podiel respondentov v porovnaní s ich podielom v celej populácii (66%), ktorí by prípad úplatkárstva **neoznámili** (určite alebo asi) na polícii, je v nasledovných kategóriách respondentov:

podľa pohlavia:

- ženy (69%)

podľa vzdelania:

- respondenti so stredoškolským vzdelaním s maturitou (70%)

podľa počtu obyvateľov obce:

- respondenti bývajúci v Bratislave a Košiciach (74%)

podľa volebných preferencií strán:

- respondenti, ktorí by nešli voliť (74%)

6.1 Dôvody neoznámenia prípadov úplatkárstva na polícii (spontánne odpovede)

Takmer každý piaty respondent (18%) by na polícii neoznámil prípad úplatkárstva, pretože si myslí, že **by sa to obrátilo proti nemu a bojí sa pomsty** (*bála by som sa pomsty; bála by som sa odplaty, odozvy na udanie; raz som sa pokúsila a obrátila sa celá vec proti mne; z dôvodu osobnej bezpečnosti; mala by som strach o svoju rodinu; no, lebo viem, čo sa na Slovensku deje, určite by ma tie mafie napadli; mohlo by sa to nevyplatiť, do rána by som sa nedožil, to určite; lebo by sa to prezradilo a už by sa mi mstili na všetkých úradoch*).

Prípad úplatkárstva by 15% respondentov neoznámilo na polícii preto, lebo podľa nich **nič by sa tým nevyriešilo, nemá to význam, je to zbytočné** (*je to zbytočné, aj tak sa nič neurobí; aj tak by sa nič nevyriešilo, ruka ruku myje; nevidím dôvod, nič sa nezmení; ostalo by to v koši; je to zbytočné, všade vládnu len peniaze; nič by som tým nevyriešil, život ide ďalej, bral by úplatky ďalší a dával úplatky tiež ďalší; s tým jedným prípadom by sa úplatkárstvo neobmedzilo; bolo by to zbytočné, kto dáva úplatok, má veľa peňazí a vie zaplatiť všetko; proti úplatkárstvu sa nedá bojovať; asi by sa zo mňa smiali; čo ja už pomôžem tomu, keď to väčší ľudia nevedia*).

Takmer každý desiaty respondent (8%) by prípad úplatkárstva na polícii neoznámil preto, lebo **nechce mať problémy, neprijemnosti** (*nepotrebujem problémy; nechcem si komplikovať život; nechcem si robiť problémy navyše; netreba mi viac starostí, ako mám; nechce mať opletačky s úradmi; nechcem sa dostať do konfliktu s verejnými činiteľmi*).

Nezáujem, ľahostajnosť je dôvodom neoznámenia prípadu úplatkárstva na polícii pre 6% respondentov (*do toho mi nič nie je, ako rozdávať ľudia svoje peniaze; to je každého osobná vec; nie, neoznámil, je každého osobná vec, aj toho, kto dáva, aj toho, kto berie; nech si každý robí, čo chce; je to záležitosť iných orgánov; čo ťa nepáli, nehas; nestarám sa do vecí iných ľudí; nech si to polícia zistí sama; radšej v tomto štáte nič nevidím, nič nepočujem, je lepšie ísť si po kraji, svojou cestou; je to každého šikovnosť, keď mu dajú!; je to vec každej osoby, ako rieši svoje starosti či problémy; platí zásada: daj pokoj - máš pokoj*).

Prípad úplatkárstva by na polícii neoznámilo 5% respondentov preto, lebo to **považujú u nás za bežný jav, súčasť života** (*je to u nás bežné, čo by som sa zastavila nad tým; korupcia je všade; všade sa to robí, robia to aj policajti, ministri...; dnes bez úplatku nič nevybavíte; je to smiešne, v dnešnej dobe je to už pomaly samozrejmosť, keď dáš - budeš mať; náš spoločenský systém na tom funguje; je to bežná prax; tento štát je postavený na úplatkoch*).

Rovnako 5% respondentov by na polícii neoznámilo prípad úplatkárstva preto, lebo podľa ich názoru je **polícia nedôveryhodná, skorumpovaná** (*ja u polície nevidím, že by sa niečo dosiahlo, však tam tak isto berú úplatky. Sú tiež skorumpovaní, ako pomaly všade, kde sa pozriete; preto, že policajtom vôbec nedôverujem, tí sú skorumpovaní až-až; lebo aj policajti sa dajú kúpiť; neverím polícii; čo by mi to pomohlo, peniaze berú aj policajti, veď púšťajú vrahov, prečo by mali zatvárať úplatkárov; to by som sa obrátila na tých pravých - však si len zoberte v koľkých aférach, podvodoch idú štátni zamestnanci za naše dane; únik informácií na polícii a súdoch; oznamovať darebákovi z polície iné darebáctvo je smiešne; lebo ruka ruku umýva - oni sa poznajú - polícia, súdy; mohol by mať podplatenú aj políciu a tá by mohla poskytnúť meno oznámitel'a*).

4% respondentov by na polícii neoznámili prípad úplatkárstva, pretože **je to ťažko dokázateľné** (lebo by to človek potom nevedel dokázať, že to je naozaj pravda; je to zbytočné - nedokázateľné; aj tak by sa nič nedokázalo; preto, že sa to nedá celkom dokázať - stojí slovo proti slovu; zrejme by mi to nikto nedosvedčil, nebolo by svedkov).

Prípad úplatkárstva by na polícii neoznámili 3% respondentov preto, lebo **nemajú záujem "udávať"** (nemám na to povahu, aby som niekoho udávala; to sa musí riešiť inak, a nie udavačstvom; nemám vo zvyku bonzovať; nie, ja neudávam, nech si ho sami chytia; nemám to vo zvyku, nie som udavač; žalovať nebudem, nie som škodoradostník).

2% respondentov by neoznámili prípad úplatkárstva na polícii preto, lebo **dať úplatok sa oplatí** (keď podplatím, získam možnosť viac zarobiť, keď nedám nič, nemám zákazníkov - ani obrat. Závisí od toho moje živobytie, to je realita; keby som vedel, že ten človek berie úplatok a skôr ma vybaví, tak prečo by som to mal oznamovať?; úplatok dám preto, aby mi dotyčný pomohol, prečo by som ho oznamoval, keď mi za to poskytne protislužbu - lepšie lieky, prednostné ošetrovanie, môžem sa na neho kedykoľvek obrátiť, keď mám zdravotný problém....; myslím, že tým úplatkom u lekára si človek zabezpečuje ochranu zdravia a svojho života, preto by som nešiel a ani neuviedol toto na polícii; keď viem, že ide o môj prospech (medzi štyrmi očami), súhlasím, tak nemá význam na oznámenie; takto, keď som dala nejakú maličkosť, tak som bola ošetrovaná prednostne a mala som pokoj).

2% respondentov by prípad úplatkárstva neoznámili na polícii preto, lebo **sa ich to netýka, nedávajú úplatky, nevedia o úplatkoch** (lebo sa ma to priamo nedotýka, neublíži to priamo mojej osobe; ja úplatky zásadne nedávam a do ostatných sa nestarám; ja úplatky nedávam a čo robia iní, to nie je moja vec; nestretla sa s úplatkárstvom, nevie ako by reagovala; nestretla som sa s nikým, kto by úplatok pýtal; úplatok by som rozhodne nedal a tak by som ani nemal čo oznamovať).

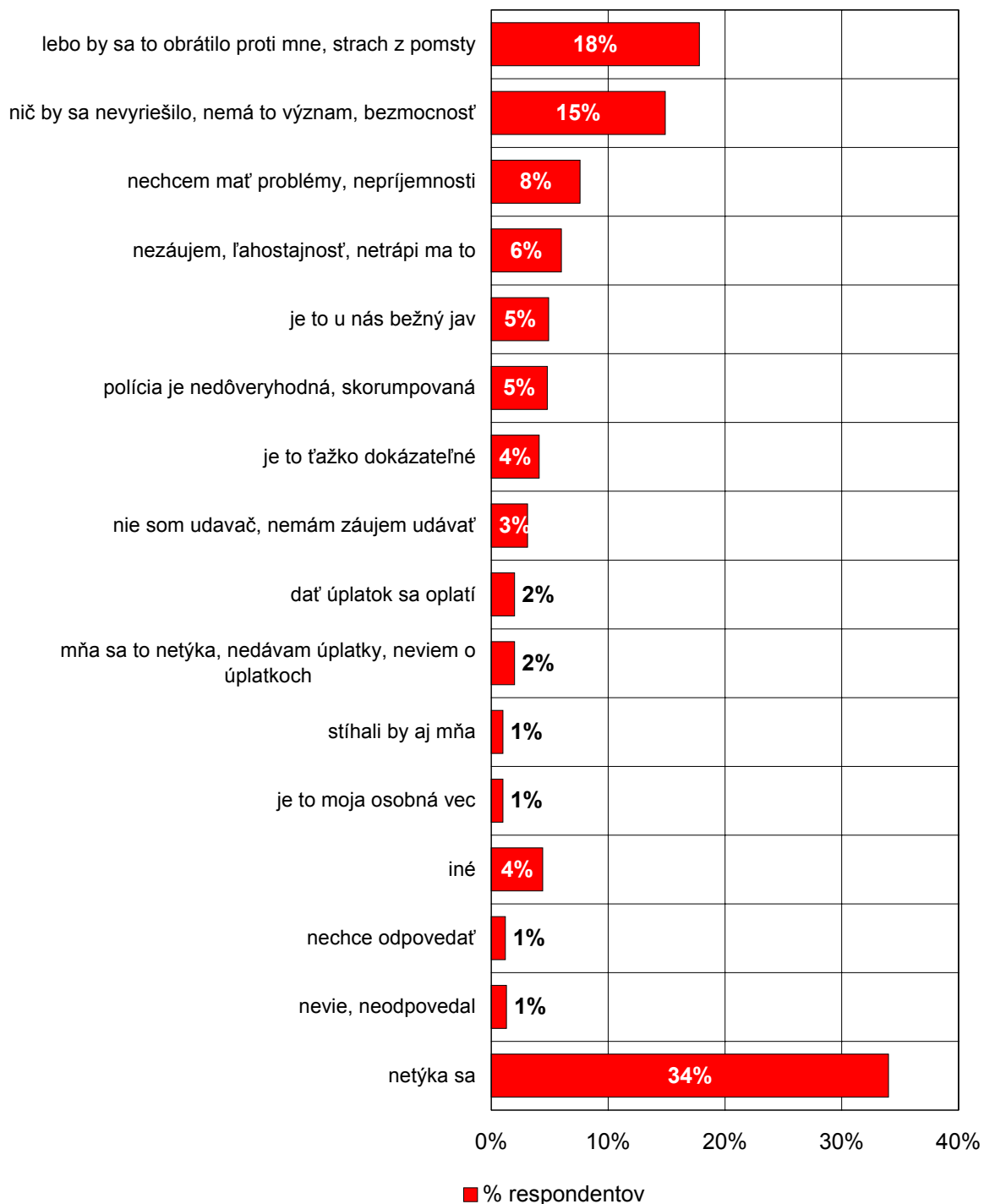
1% respondentov by prípad úplatkárstva neoznámilo na polícii z dôvodu **ich stíhania** (môže sa stať, že niekedy dám niekomu niečo pomimo a on by ma potom mohol oznámiť; lebo by som bol aj ja trestne stíhaný; pretože som asi takisto vinná ako oni, lebo som ten úplatok dala; asi by som sa bála dôsledkov trestno-právnych; pretože je to trestný čin a viezol by som sa v tom aj ja).

1% respondentov by prípad úplatkárstva neoznámilo na polícii, pretože si myslia, že **je to ich osobná vec** (je to moja osobná vec; keď mienim dať, tak dám; rozhodujem ja, či dám alebo nie; je to výlučne moja osobná záležitosť, nech nikto po mne nežiada urobiť v podplácaní poriadok; nechám si to pre seba).

Rôzne **iné dôvody**, prečo by neoznámili na polícii prípad úplatkárstva, uviedli 4% respondentov (sú medzery v zákonoch potrebných na objasnenie; ani neviem ako to oznámiť - komu; záležalo by aj od výšky či druhu žiadanej úplatky; vybavila by som si to s dotyčným človekom osobne, ak by odo mňa priamo pýtal úplatok - a to rázne na mieste; riešila by som to cez jeho šéfa. Sledovala na dopad mojej sťažnosti; nie som ešte blázon, viem, v akom štáte žijem; lebo možno aj ja budem niekedy prijímať úplatok alebo dar; nepoznám finančnú situáciu človeka, ktorý úplatok pýta - môže byť na dne; s tým nemá čo robiť polícia, to by mali dať do poriadku nadriadení toho pracovníka, napr. tým, že ho prepustia; lebo on má svoje svedomie, treba sa za nich modliť, aby nebrali úplatky; u nás nie je zvykom dávať úplatok a následne udať dotyčného z bratia alebo pýtania úplatku)

Prečo by ste na polícii neoznámili prípad úplatkárstva?

(FOCUS, marec 2002, možnosť viacerých odpovedí)

Vyšší podiel respondentov v porovnaní s ich podielom v celej populácii (18%), ktorí by prípad úplatkárstva neoznámili na polícii, pretože si myslia, **že by sa to obrátilo proti nim a majú strach z pomsty**, je v nasledovných kategóriách respondentov:

podľa pohlavia:

- ženy (22%)

podľa veku:

- respondenti vo veku 55 až 59 rokov (27%)

podľa kraja:

- respondenti bývajúci v Prešovskom kraji (27%)

Vyšší podiel respondentov v porovnaní s ich podielom v celej populácii (15%), ktorí by prípad úplatkárstva neoznámili na polícii, pretože si myslia, **že nič by sa nevyriešilo, nemá to význam**, je v nasledovných kategóriách respondentov:

podľa kraja:

- respondenti bývajúci v Bratislavskom kraji (23%)
- respondenti bývajúci v Nitrianskom kraji (20%)

podľa volebných preferencií strán:

- voliči KSS (37%)

Podiel respondentov, ktorí by prípad úplatkárstva neoznámili na polícii, pretože **nechcú mať problémy, nepríjemnosti**, nie je v porovnaní s ich podielom v celej populácii štatisticky významne vyšší v žiadnej sociálno-demografickej kategórii respondentov.

Vyšší podiel respondentov v porovnaní s ich podielom v celej populácii (6%), ktorí by prípad úplatkárstva neoznámili na polícii **z dôvodu nezájmu, ľahostajnosti**, je v nasledovných kategóriách respondentov:

podľa veku:

- respondenti vo veku 18 až 24 rokov (10%)

podľa kraja:

- respondenti bývajúci v Trnavskom kraji (14%)

podľa volebných preferencií strán:

- voliči SMK (12%)

Vyšší podiel respondentov v porovnaní s ich podielom v celej populácii (5%), ktorí by prípad úplatkárstva neoznámili na polícii, pretože **polícia je nedôveryhodná, skorumpovaná**, je v nasledovných kategóriách respondentov:

podľa vzdelania:

- respondenti s vysokoškolským vzdelaním (9%)

podľa počtu obyvateľov obce:

- respondenti bývajúci v Bratislave a Košiciach (9%)

PRVOSTUPŇOVÉ TRIEDENIE ODPOVEDÍ

Všetky údaje uvedené v tabuľkách sú v percentách

Počet respondentov = 1035

Zber údajov: 6.3. – 12.3. 2002

Existuje, podľa Vás, v súčasnosti na Slovensku úplatkárstvo (podplácanie, korupcia) v nasledujúcich oblastiach? Ak áno, do akej miery je rozšírené?

1 = úplatkárstvo (podplácanie, korupcia) v tejto oblasti neexistuje

2 = úplatkárstvo (podplácanie, korupcia) v tejto oblasti existuje a je málo rozšírené

3 = úplatkárstvo (podplácanie, korupcia) v tejto oblasti existuje a je veľmi rozšírené

4 = úplatkárstvo (podplácanie, korupcia) v tejto oblasti existuje, ale neviem posúdiť mieru jeho rozšírenia

5 = neviem posúdiť, či úplatkárstvo (podplácanie, korupcia) v tejto oblasti existuje

	1	2	3	4	5
A. zdravotníctvo	0,9	4,6	68,3	23,1	3,0
B. školstvo	2,1	16,6	40,9	30,2	10,2
C. sudy a prokuratúra	1,0	4,4	60,4	25,6	8,6
D. polícia	1,8	8,9	54,5	26,0	8,8
E. colné úrady	1,9	9,1	41,6	30,0	17,4
F. daňové úrady	2,8	10,8	29,5	30,6	26,2
G. živnostenské úrady	3,8	15,6	20,1	28,8	31,8
H. úrady práce	8,7	18,4	17,4	23,8	31,7
I. banky, sporiteľne	13,9	17,1	18,7	22,9	27,5
J. okresné a krajské úrady	3,2	17,0	30,7	26,7	22,4
K. miestne zastupiteľstvá, miestna samospráva	9,6	19,7	25,4	23,0	22,4
L. ministerstvá	1,7	5,2	45,4	27,0	20,6

Podľa Vás, ktorá vláda viac bojovala proti úplatkárstvu (podplácaniu, korupcii)?

vláda Vladimíra Mečiara v rokoch 1994 – 1998	14,9
vláda Mikuláša Dzurindu v rokoch 1998 až doteraz	23,0
obe vlády rovnako	38,7
nevie posúdiť	23,4

Spomeňte si teraz, prosím, na Vaše návštevy zdravotníckych zariadení (lekár, zubár, nemocnica) za posledné 2 roky, ktoré ste absolvovali Vy sám / sama alebo s Vaším dieťaťom, či iným príbuzným.

Dali ste zdravotníkom (lekárom, sestričkám, sanitárom) pri týchto návštevách zdravotníckych zariadení za posledné dva roky, okrem oficiálnej platby, aj niečo „pomimo“ (ako dar, protislužbu či peňažnú pozornosť)? Možnosť viacerých odpovedí.

áno, formou daru	31,3
áno, formou protislužby	7,1
áno, peňažnou formou	18,5
nie (nič)	49,8
nebol/a u lekára v období posledných dvoch rokov	5,9
nevie, nepamätá sa/ neodpovedal/a	3,8

Mohli by ste, prosím, povedať, prečo, za akým účelom ste vtedy dali túto „pozornosť“? Možnosť viacerých odpovedí.

aby bola poskytnutá kvalitnejšia lekárska starostlivosť	24,7
aby lekár predpísal „lepšie lieky“	10,9
aby bol pacient prednostne, rýchlejšie vyšetrený	12,8
chcel/a vyjadriť vďačnosť zdravotníckym pracovníkom	20,5
je to zvyk, je to bežné, očakáva sa to	16,1
iný dôvod	2,0
nevie, neodpovedal/a	0,2
netýka sa	59,5

A teraz prejdime na školstvo. Navštevoval niekto z Vašej domácnosti v priebehu posledných troch školských rokov niektoré školské zariadenie, t.j. základnú školu, strednú školu (učňovskú, odbornú, gymnázium) alebo vysokú školu?

áno	48,8
nie	51,2

Dali ste (Vaša domácnosť) niekomu v súvislosti so štúdiom tohto žiaka / študenta v posledných troch školských rokoch, okrem oficiálnych platieb, aj niečo „pomimo“ (ako dar, protislužbu, peňažnú pozornosť)? Možnosť viacerých odpovedí.

áno, formou daru	6,6
áno, formou protislužby	3,0
áno, peňažnou formou	2,1
nie (nič)	38,0
nevie, nepamätá sa/ neodpovedal/a	1,7
netýka sa	51,2

Mohli by ste, prosím, povedať, prečo, za akým účelom ste vtedy dali túto „pozornosť“? Možnosť viacerých odpovedí.

aby sa žiak/študent dostal na školu	3,9
aby žiak/študent dostal lepšie známky	1,2
chceli sme vyjadriť vďačnosť pedagogickým pracovníkom	4,3
je to zvyk, je to bežné	3,4
iný dôvod	0,7
nevie/ neodpovedal	0,2
netýka sa	51,2
nedali niečo „pomimo“/ nepamätajú si	39,7

Keby od Vás niekto pýtal úplatok, alebo by ste vedeli o niekom, kto berie úplatky, nakoľko je pravdepodobné, že by ste to oznámili na políciu?

určite by ste to oznámili	3,5
asi by ste to oznámili	13,0
asi by ste to neoznámili	32,0
určite by ste to neoznámili	33,6
nevie	17,9

A mohli by ste mi, prosím, povedať, prečo by ste na polícii neoznámili prípad úplatkárstva? Možnosť viacerých odpovedí.

<p>1. nechcem mať problémy, neprijemnosti (nepotrebujem problémy; nechcem mať neprijemnosti, nerobí mi to dobre a budem mať len neprijemnosti; nesúhlasím s tým, ale nešla by som to oznámiť, nechcem mať s tým opletačky; nepotrebujem problémy; chcem mať pokoj; nechcem si komplikovať život; nechcem si robiť problémy navyše; nepotrebujem mať neprijemnosti s dotýčným, žijem sama; lebo by som mal s tým veľa problémov; lebo by z toho pre mňa vyplývali len ďalšie starosti a strata času; nechcem mať problémy; aby som nemal žiadne problémy; aby som s tým nemala problémy aj ja; nechcem mať žiadne problémy; aby som s tým nemala problém; nechcem mať neprijemnosti; načo si komplikovať život; lebo sú z toho neprijemnosti; nechce mať neprijemnosti; nechcem si robiť problém; nechcela by som mať zbytočné problémy; aby som s tým nemala problémy, keď sa to netýka mňa osobne; lebo by som si nechcela komplikovať život; lebo už vo svojom veku nepotrebujem žiadne komplikácie; nemám rada konflikty; nechcem mať s nikým problémy; chcem mať s každým pokoj; som rád, že mám už pokoj, som dôchodca a nechcem s nikým nič mať; netreba mi viac starostí ako mám; nechcem mať opletačky s políciou; nechce mať opletačky s úradmi; nechcem sa miešať do ničoho a dostať sa do neprijemnosti; nechcel by som sa zapliesť s políciou; kto by si s tým začal - s políciou; najlepšie je nemať nič s políciou; nechcem sa do ničoho zapliesť; nepotrebujem sa ťahať po súdoch; lebo sa mi nechce naťahovať s úradníkmi; nebudem si robiť nepriateľov; nechcem sa dostať do konfliktu s verejnými činiteľmi;)</p>	7,6
<p>2. lebo by sa to obrátilo proti mne, strach z pomsty (nie som ten typ človeka, čo by to šiel ohlásiť, aj by som mala obavu, že by sa to zrútilo proti mne; bála by som sa pomsty; môže sa to zvrhnúť proti mne; bojím sa problémov, ktoré by s tým boli spojené; naťahovačky by boli, získal by som veľa nepriateľov; nechcem sa ťahať až po súdoch; nakoniec by som bola zlá ja; lebo by som doplatil na to len ja; raz som sa pokúsila a obrátila sa celá vec proti mne; bála by som sa, aby sa mi (možno aj policajti) za to nepomstili, teda zo strachu; aby sa to neotočilo voči mne a mojej rodine; žijem v malom meste, kde sa ľudia navzájom poznajú, bál by som sa, že sa mi to pomstí; bála by som sa, čo bude ďalej; bála by som sa, že sa mi niekto pomstí; zo strachu; tak akurát by ma niekto domlátal alebo dal domlátiť; iba sám by som si pohoršil; bála by som sa; bála by som sa, že sa to obráti proti mne; bála by som sa odplaty, odozvy na udanie; ja si len poškodím; bála by som sa pomsty; z dôvodu osobnej bezpečnosti; neviem, ako by som dopadol ja, bál by som sa pomsty, radšej pokoj; mohla by som si narobiť problémy - niekto by sa mi mohol pomstiť, ak by sa o mne dozvedel; obávam sa pomsty, napríklad by som oznámila nejakého lekára a potom by som potrebovala ísť k nemu na oštenie - a to by som už nemohla; ešte by ma ten človek mohol napadnúť, že som ho osočil; kvôli svojej bezpečnosti; urobil by som si zbytočné neprijemnosti; bála by som sa možných následkov; človek by si len pohoršil u konkrétnej osoby; z obavy, že by sa to mohlo obrátiť proti mne; z obáv následkov možnej pomsty; ešte ja by som si zle narobila, no určite; aby ma volakto prizabil? To nie je ako volakedy!; bál by som sa, čo z toho bude; lebo by sa mi vypomstilo na niečom inom; mala by som strach o svoju rodinu; vyrobila by som si veľa nepriateľov, veľké poťahovačky a vypočúvanie, pravdy sa nedopátrame. Pravdu má ten, kto má peniaze; malo by to pre budúce obdobie zlý dopad a mohlo by sa to vypomstiť aj na mojej rodine; mala by som s tým veľké neprijemnosti, ešte mňa by obvinili z urážky; pretože asi sama by som z toho všetkého vyšla najhoršie; no, lebo viem, čo sa na Slovensku deje, určite by ma tie mafie napadli; aby sa mi to nevrátilo aj s úrokmi; bojím sa vyhrážok; bojím sa o rodinu; bojím sa následkov; obával by som sa, že v budúcnosti by to mohol využiť proti mne; bála by som sa, že keby sa to dotýčnú osobu dozvedela, ublížila by mi; mohla by som na to doplatiť - prenasledovali by ma a moju rodinu; lebo by sa to prezradilo a už by sa mi mstili na všetkých úradoch; mám rád svoj život a zdravie;</p>	17,8

<p>bála by som sa udať to, nie je nikde zaručená anonymita udávateľa; lebo si myslím, že ešte som na svete málo a chcem sa mať dobre a aj moje deti - takže zo strachu; nechcem si ublížiť; mohla by som mať len neprijemnosti; len sebe by som ublížil; bojím sa o svoju bezpečnosť; bál by som sa potom o svoju bezpečnosť a aj o bezpečnosť mojej rodiny a blízkych; bojím sa pomsty; ešte aj mňa by zatiahli do toho, aby sa očistili, nestojí to zato, ešte chcem žiť; mohlo by sa to nevyplatiť, do rána by som sa nedožil, to určite; vyrobil by som si zbytočné problémy a poškodil by mi povest' z udavačstva možno práve ten, kde by som sa sťažoval; bolo by potom treba svedčiť a dotýchny by potom o tom vedel a ja by som už nikdy nevybavila nič; aby ma potom niekto prepadol u nás sa spravodlivosti čestný človek nedovolá; nepotrebujem si robiť nepriateľov v nemocnici; udavač má potom veľa starostí, nik tomu neverí, polícia nevinného ťahá hore- dole; nepochodil by som dobre na úradoch, keď by sa dozvedeli, že rozhlasujem také veci na políciu; v budúcnosti, keby som od toho človeka niečo potrebovala, nepomohol by ani úplatok; bojím sa, že by ma označili za spoluvinníka; potom sú problémy s vyšetrovaním a poznám prípady, keď žalujúci bol viac doslova sekírovaný ako obžalovaný; mám strach, ak chcem niečo vybaviť, napr. v nemocnici a šlo by o život. Nech čert vezme peniaze, ak pomôžu; strach o svoj život, som veľmi chorý, oznámili by si navzájom, že som to na nich povedal, nedali by mi už vôbec nič; pretože danú vec už by som nevybavil alebo nedostal; to by som bol sám proti sebe, ak by to napr. pýtal lekár, ktorému chodím, tak by som ho predsa neudával, kam by som potom išiel? Tu výber nie je! ; lebo možno, že ja by som mala problémy, kto dáva úplatky, má veľa peňazí a vie vybaviť všetko; iba by ma to stálo veľa času a nervov a nakoniec ten zlý by som zostal ja - čo otravujem; aby ma neodstrelil nejaký mafián; bojím sa pomsty a viem o tom, že v našom štáte nemá SVEDOK žiadnu ochranu, žiadne práva, žiadnu podporu - dokonca ani nárok na to, aby sa dozvedel výsledok procesu)</p>	
<p>3. nič by sa nevyriešilo, nemá to význam, bezmocnosť (nič by sa nevyriešilo; nič by som tým nedosiahla; je to zbytočné, aj tak sa nič neurobí; nemalo by to význam; lebo by to nemalo zmysel; aj tak by sa nič nevyriešilo, ruka ruku myje; aj tak sa to nerieši; lebo by to nemalo žiadny význam ani efekt, nič by sa neurobilo, stratilo by sa to moje oznámenie; nič by to nepomohlo; nemá to význam; nevidím dôvod, nič sa nezmení; nič to aj tak nevyrieši; lebo je to aj tak zbytočné, nič sa nevyrieši; lebo aj tak by sa s tým nič neurobilo ani nepohlo; nemalo by to význam, neriešilo by to veci; určite by sa s tým nič neurobilo; pretože by sa s tým aj tak nič neurobilo, je to neefektívne; nič by sa nezmenilo; aj tak by s tým nič neurobili; nepredpokladám, že by som tým niečo dosiahla; lebo by som nič nevybavil; myslím si, že by sa tým nič nevyriešilo; ostalo by to v koši; pretože aj tak by s tým nič neurobili; lebo je to zbytočné, nič sa robí s tým nebude, všade rozhodujú len peniaze; je to zbytočné, všade vládnu len peniaze; aj tak by sa to neriešilo. Pokladal by som to za zbytočné; zbytočné by to bolo oznamovať; aj tak by s tým nič nikto nerobil; nič by som tým nevyriešil, život ide ďalej, bral by úplatky ďalší a dával úplatky tiež ďalší; pretože by to nebolo nič platné; nemá to význam, určite by to bola iba malá ryba; aj tak by to ničomu nepomohlo; aj tak to nepomôže a nič to nevyrieši a ja ostanem sprostý; to nemá význam, lebo by sa s tým aj tak nič nedialo; myslím si, že by to ostalo bez povšimnutia; nie som naivný, nevyriešilo by sa nikdy nič; tým by sa absolútne nič nevyriešilo; polícia nič nevyrieši; je to môj osobný názor, nič sa tým nevyrieši, ani nezmení; výsledok by bol nulový; lebo ja by som tomu aj tak nepomohol; s tým jedným prípadom by sa úplatkárstvo neobmedzilo; problém úplatkárstva by sa tým nevyriešil; aj tak by to nepomohlo; nikde by som s tým asi nepochodila; pretože môj vplyv by nebol veľký; sám by som s tým aj tak nič neurobil; proti úplatkárstvu sa nedá bojovať; aj tak sa nič nezmení; aj tak by nič neurobili; nemá to význam, nič by sa nestalo; nevidím v tom riešenie, že ten niekto, kto by pýtal úplatok, bol by aj potrestaný; je to zbytočné, ak nemáte niekoho, kto vás podrží...; bolo by to zbytočné, kto dáva úplatok, má veľa peňazí a vie zaplatiť všetko; keby to polícia konečne aj vyšetrila, nemal by ho kto odsúdiť; polícia - malá pravdepodobnosť ďalšieho vyriešenia; polícia ani súdy s touto záležitosťou nič nerobia; u nás by som s tým nevíťazil; myslím si, že polícia by sa mojim oznámením nezaoberala; aj tak by to nepomohlo, vždy sa nájdu svedkovia, ktorí to poprú; nepoznám prípad, ktorý by bol zodpovedne riešený; aj tak by som nemala pravdu, prekrútilo by sa to ináč; tí, ktorí pýtajú, zvyčajne majú zariadené, že sa im nič nestane; ešte nebol nik potrestaný, kto bral úplatky; asi by sa zo mňa smiali; lebo by ma vysmiali; ja som už starý na to, aby som mal dost času zmeniť niečo, čo je dávno už zažívané. Robia to sami ľudia. Čo by som si ja vedel dosiahnuť sám?; pretože v policajnej sieti aj tak skončia len malé ryby. Veľkí úplatkári majú veľa peňazí, aby sa zo všetkého vždy vysekali.; náprava je u mňa spochybnená; neviem si predstaviť, že by som na polícii niekoho obvinila z úplatkárstva, asi by sa smiali.; čo ja už pomôžem tomu, keď to väčší ľudia nevedia; lebo všetci vedia, že to tak je, tak by som vyzerala smiešne)</p>	14,9

<p>4. je to ťažko dokázateľné (lebo by to človek potom nevedel dokázať, že to je naozaj pravda; ako to môžem dokázať?; je to zbytočné - nedokázateľné; kto by mi veril - kde by som vzala dôkazy; preto, že je to ťažko dokázateľné. Takéto veci sa vždy dajú medzi štyri očami; nedokázala by som im to; pretože by bolo ťažké uviesť dôkazy, že dotýčny berie úplatky; je to zbytočné, lebo nie sú dôkazy; nedokázala by som to; aj tak by sa nič nedokázalo; lebo by som to nemala ako dokázať; bez dôkazov nemá zmysel oznamovať; musela by som mať dôkazy; až by som nemal 100% dôkazy, ako by som ich presvedčil?; pretože by som vedela, že nemám možnosť to dokázať; nestačí len počuť, bez dôkazov by som neosočoval nikoho; dá sa to ťažko dokázať; aj tak by mi neverili bez dôkazov; preto, že sa to nedá celkom dokázať - stojí slovo proti slovu; také niečo sa ťažko dokazuje. Pravdepodobnosť preukázania sa rovná nule; keby som chcel niekoho oznámiť, bolo by to tvrdenie proti tvrdeniu, nemám žiadnu možnosť dokázať to, ak nemám svedkov; nemala by som to ako dokázať; lebo by som bol bez svedkov; zrejme by mi to nikto nedosvedčil, nebolo by svedkov)</p>	4,1
<p>5. polícia je nedôveryhodná, skorumpovaná (lebo neverím, že by polícia s tým niečo urobila; lebo nemám v políciu veľkú dôveru. Aj tam je korupcia a úplatkárstvo; ja u polície nevidím, že by sa niečo dosiahlo, však tam tak isto berú úplatky. Sú tiež skorumpovaní ako pomaly všade, kde sa pozriete; polícia dlho koná a sama je podplátená; polícia aj tak nič nevyrieši; neverím, že by polícia bola schopná to postihnúť; nedôverujem polícii.; preto, že policajtom vôbec nedôverujem, tí sú skorumpovaní až-až; nedôvera v políciu a štátne orgány; lebo aj policajti sa dajú kúpiť; neverím polícii; pretože aj na polícii je to isté ako v iných oblastiach; pretože polícia je skorumpovaná a absolútne jej nedôverujem; veď aj polícia je skorumpovaná a človek nevie, kto s kým je spriaznený; čo by mi to pomohlo, peniaze berú aj policajti, veď púšťajú vrahov, prečo by mali zatvárať úplatkárov; neverím polícii; aj u polície je úplatkárstvo; neverím, že by to objektivne vyšetrili a vinníka spravodlivo potrestali; oni tiež berú úplatky; nedôverujem orgánom št. správy ani polícii; na čo? v dôležitejších veciach je polícia bezmocná, nie iba ešte v tom; neverím polícii; to by som sa obrátila na tých pravých - však si len zoberte v kolkých aférach, podvodoch idú štátni zamestnanci za naše dane; únik informácií na políciu a súdoch; polícia by ma ešte vysmiala; neviem, komu sa dá dnes dôverovať; oznamovať darebákovi z polície iné darebáctvo je smiešne; nič by sa im nestalo, polícia je najviac uplatiteľná, oni a krimi berú v predstihu úplatky od ... (prevádzáčov, VA - ľudí, šmelinárov, krčmárov); lebo ruka ruku umýva - oni sa poznajú - polícia, súdy; neverím polícii, lebo aj v ich radoch je úplatkárstvo; mohol by mať podplatenú aj políciu a tá by mohla poskytnúť meno oznámitelä; nedôverujem polícii SR; lebo si myslím, že aj tam je rozšírené úplatkárstvo; človek nikdy nevie, s kým príde do kontaktu, polícia spolupracuje niekedy s opačnou stranou; aj polícia berie úplatky; polícia je skorumpovaná a necháva sa podplácať rovnako ako všetci ostatní; aj polícia berie úplatky; lebo dnes je najlepšie nič nevedieť, nič nepočuť, hlavne pri polícii. Im sa nedá veriť; oni nie sú tí praví, na ktorých sa môže občan s istotou obrátiť; nemám dobré skúsenosti s políciou)</p>	4,8
<p>6. je to u nás bežný jav (je to u nás bežné, čo by som sa zastavila nad tým; lebo je to bežné; korupcia je všade; žiaľ, je to tak zaužívané, že si to už ani nevšimame; lebo sa to všade berie; všade sa to robí, robia to aj policajti, ministri...; skorumpovanosť v spoločnosti; lebo je to zvyk; na Slovensku sú úplatky veľmi bežné; dnes bez úplatku nič nevybavíte; to je bežná vec, všade sú u nás tieto zlozvyky; v dnešnej dobe sa úplatkárstvo berie všade; na Slovensku sa pokladá úplatkárstvo za samozrejmé; je to bežný jav, dnes ty, zajtra ja; je to smiešne, v dnešnej dobe je to už pomaly samozrejmosť, keď dáš - budeš mať; úplatkárstvo sa berie v súčasnosti ako bežná vec; bez toho to teraz na Slovensku nejde; všade je to rozšírené a nič sa s tým nerobí, je taká doba, keď sa úplatok berie ako samozrejmosť; táto doba s tým žije, ľudia si to vyžadujú; malé pozornosti sa bežne dávajú - hlavne pri vybavovaní geodetických a iných papierov; podpláca každý, tak čo ja sama budem chodiť po polícii a po súdoch!; všade vládne korupcia a aj ja chcem ísť na výšku; tento štát je postavený na úplatkoch; v dnešnej dobe berie úplatky každý; náš spoločenský systém na tom funguje; je to bežná vec; nech nikto po mne nežiada urobiť v podplácaní poriadok, veď sami poslanci a štát si to doslova žiada, ja musím dávať; je to bežná prax; úplatky sa dávajú všade, bez toho to dnes nejde; celá spoločnosť je skorumpovaná!; každý dáva úplatky v hocikakej oblasti; dnes úplatky berie každý, koho potrebujete, je to už zaužívaná vec; to by bol na súde každý druhý človek)</p>	4,9
<p>7. nie som udavač, nemám záujem udávať (nemám záujem niekoho udávať a ja osobne úplatky nedávam, ani dávať v budúcnosti nebudem; to sa musí riešiť inak, a nie udavačstvom; nemám na to povahu, aby som niekoho udávala; nemám na to vlohy - oznamovať; nemám o takú činnosť záujem; nie je to v mojej náture; nemám vo zvyku bonzovať; nemám záujem udávať ľudí; lebo nebonzujem; nie som typ človeka, ktorý udáva; nie, ja</p>	3,1

<p>neudávam, nech si ho sami chytia; nechcem robiť druhým zle udávaním, nech si to sám uvedomí, že je to trestné; nerada žalujem; viem, že to nie je správne, ale nedokázal by som to udať, to je taká povaha; nie som ten typ človeka, ktorý by to dokázal; nemám to vo zvyku, nie som udavač; nedokážem žalovať; nemám na to žalúdok, sám by som úplatok nedal, pokiaľ by som nebol v ťažkej situácii; nie som dosť odvážna na takéto čin; lebo nechcem nikomu krivdiť; nie som človek, ktorý udáva; žalovať nebudem, nie som škodoradostník)</p>	
<p>8. nezáujem, ľahostajnosť, netrápi ma to (do toho mi nič nie je, ako rozdávať ľuďa svoje peniaze; je to osobná vec každého; to je každého osobná vec; nech si každý robí, čo chce; je to jeho problém, ťažko povedať; je to každého osobná vec, či dá a prečo, alebo nedá úplatok; každý vie, čo robí; nie, neoznámil, je každého osobná vec, aj toho, kto dáva, aj toho, kto berie; každý je strojcom svojho šťastia; je to vecou každého občana, ako sa rozhodne, ináč občania vymysleli tieto záležitosti, keby nedávali, nebola by korupcia - úplatkárstvo; je to súkromná vec každého občana; každý koná, ako chce, nie som policajt; bežný človek rieši svoje problémy takýmto spôsobom, preto nechcem zasahovať; nemali dať, to je ich vec; lebo je to ich súkromná záležitosť a kto je pri koryte, ten berie; nechcem s tým mať nič spoločné, nech si to rieši každý sám; pretože sa nemieša do cudzích vecí; je to záležitosť iných orgánov; nechcem sa miešať iným ľuďom do života; nebudem sa miešať do toho, čo ma nepáli; hovorí sa - nehas, čo ťa nepáli. Riadim sa podľa toho; to nech si už vybavujú mladší; čo sa mu do toho budem starať; čo ťa nepáli - nehas; to nie je môj problém; nechcem sa do ničoho zamiešať, čo sa ma netýka; a prečo by som sa práve ja mal do toho miešať???: čo sa budem starať do vecí druhých; nestarám sa do vecí iných ľudí; nech si to polícia zistí sama; je mi ukradnutý; mám iné problémy ako sa starať o iných; nie je to moja starosť; lebo keď sa ma to netýka, nemám čo do toho hovoriť, chcem mať s každým pokoj; ja som už na to stará, aby som chodila po úradoch; lebo ma to nezaujíma; v mojom veku ľudia chcú mať pokojný život, nechcú sa zaoberať takými problémami; netrápi ma to až do takej veľkej miery, sú aj horšie veci; radšej v tomto štáte nič nevidím, nič nepočujem, je lepšie ísť si po kraji, svojou cestou; nepokladám to za dôležité; je to ich vecou, či podplatia alebo nie; je to vec každej osoby, ako rieši svoje starosti či problémy; nezasahujem do iných starostí; je to každého šikovnosť, keď mu dajú!; platí zásada: daj pokoj - máš pokoj)</p>	6,0
<p>9. mňa sa to netýka, nedávam úplatky / neviem o úplatkoch (lebo sa ma to netýka; ja úplatky zásadne nedávam a do ostatných sa nestarám; lebo sa ma to priamo nedotýka, neublíži to priamo mojej osobe; ja úplatky nedávam, a čo robia iní, to nie je moja vec; jednoducho by úplatok nedal; lebo by som mu nič nedal; mne nikto nikdy nedal úplatok a ja peniaze nikdy nedám; nikto nepýtal; nestretla som sa s úplatkárstvom, neviem, ako by som reagovala; zatiaľ som o takom nepočul - neviem, ako by som sa zachoval; pretože ja o veľkých úplatkoch neviem, ani nie som informovaná o takýchto veľkých formách úplatkov; ja úplatky neberiem, svedomie mi to nedovolí; nestretla som sa s nikým, kto by úplatok pýtal; ja nedávam a je to každého osobná vec; úplatok by som rozhodne nedal a tak by som ani nemal čo oznamovať; ja by som nikomu nič nedala a ostatní nech si svoje problémy riešia)</p>	1,7
<p>10. stíhali by aj mňa (vlastná trestno-právna zodpovednosť) (môže sa stať, že niekedy dám niekomu niečo pomimo a on by ma potom mohol oznámiť; lebo by som bol aj ja trestne stíhaný; bála by som sa, že budem musieť vypovedať pred súdom; pretože som asi takisto vinná ako oni, lebo som ten úplatok dala; asi by som sa bála dôsledkov trestno-právnych; lebo by som sa cítila spoluvinníčkou; vinný je aj ten, čo dáva úplatky; lebo aj som spravil chybu, že som dal, išiel som na také miesto; keby som bol nútený pre svoju potrebu dať úplatok, tak by som ho dal (primeraný). A nebudem sám sebe škodiť (udaním); lebo aj to je trestné, kto dáva a berie; pretože je to trestný čin a viezol by som sa v tom aj ja; keby som mu ho dal, vystavil by som nepríjemnosť aj seba)</p>	1,4
<p>11. dať úplatok sa oplatí (keď podplatím, získam možnosť viac zarobiť, keď nedám nič, nemám zákazníkov - ani obrát. Závisí od toho moje živobytie, to je realita; keby som vedel, že ten človek berie úplatok a skôr ma vybaví, tak prečo by som to mal oznamovať?; neoznámil by som, nakoľko mi bolo vyhovené, ktoré som aj očakával, dal som úplatok dobrovoľne; keď chcem niečo naviac, musím niečo dať, nie?; je taká ekonomická situácia na Slovensku, že popri výplate musí človek zarobiť ešte niečo; je to môj osobný názor, ak mi dotyčný pomôže...; úplatok dám preto, aby mi dotyčný pomohol, prečo by som ho oznamoval, keď mi za to poskytne protislužbu - lepšie lieky, prednostné ošetrovanie, môžem sa na neho kedykoľvek obrátiť, keď mám zdravotný problém...; myslím, že tým úplatkom u lekára si človek zabezpečuje ochranu zdravia a svojho života, preto by som nešiel a ani neuviedol toto na políciu; lebo by som chcel, aby mi urobili službu; aby sa mi podarilo vybaviť vec kľudne a rýchlo; keď viem, že ide o môj prospech (medzi</p>	2,2

štyrmi očami), súhlasím, tak nemá význam na oznámenie; keď dám úplatok, tak asi niečo potrebujem; nedávam úplatok preto, aby som zistila, či berie. Ak dám, tak chcem za to dobré služby a hotovo; keby som ho dal, asi vedel by som, prečo som ho dal; som chorá, rada som, keď som so zdravotným personálom zadobre; ak to naozaj potrebujem, budem mĺčať o tom a ak ho potrebujem, budem dúfať, že sa mi to vráti; lebo ja len vtedy dám úplatok, keď si to niekto zaslúži; pre dotiahnutie svojho cieľa by som bola ochotná ten úplatok dať; keď dám úplatok, tak nie preto, aby som ho udal na políciu; nedávam preto úplatok, aby som ho potom udal. Keď niečo chcem, musím dať úplatok; keď niekomu niečo dám, tak potom ho nebudem preto žalovať, to je predsa jasné; takto keď som dala nejakú maličkosť, tak som bola ošetrovaná prednostne a mala som pokoj; keď už raz úplatok niekomu dám, nepýtam späť; lojalita; lebo, ak chcete mať vybavené nejaké veci, musíte niečo dať)	
12. je to moja osobná vec (je to moja vôľa; je to moja osobná vec; keď mienim dať, tak dám; to je úplne moja vec; rozhodujem ja, či dám alebo nie; je to výlučne moja osobná záležitosť, nech nikto po mne nežiada urobiť v podplácaní poriadok; nechám si to pre seba; jednoducho by som nedala úplatok, keď nechcem. Ak si myslím, že chcem dať, tak dám. To je moja osobná záležitosť)	0,9
iné (sú medzery v zákonoch potrebných na objasnenie; ani neviem ako to oznámiť – komu; človek, ak nedá lekárovi, ani sa na neho poriadne nepozrie...; ja žijem v takých kruhoch, kde sa nedávajú vysoké úplatky, iba ak káva, bomboniera, kvety; ani neviem, ako by som pochodila na políciu; záležalo by aj od výšky či druhu žiadaného úplatku; vybavila by som si to s dotýčným človekom osobne, ak by odo mňa priamo pýtal úplatok - a to rázne na mieste; neviem, či by som aj ja náhodou nepotreboval dať úplatok; podľa toho, o čo by išlo; keby boli zákony dodržané, alebo vôbec, keby boli, nemuseli by sa hľadať cestičky, ak človek chce načas zvládnuť veci. Obísť byrokraciu sa dá len tak. Som nútený aj ja to robiť, preto by som nikoho neudal. Ryba smrdí od hlavy. Hore treba poradiť!; riešila by som to cez jeho šéfa. Sledovala na dopad mojej sťažnosti; ak by odo mňa niekto pýtal úplatok, oznámila by som to jeho vedúcemu; neviem, asi kvôli prípadnej hanbe; som len robotníčka. Ja nemám na to, aby som taký spor aj vyhrala; sú to háklivé veci; nie som ešte blázon, viem, v akom štáte žijem; lebo by som úplatok dala dobrovoľne, nik by ma k tomu nedonútil; lebo možno aj ja budem niekedy prijímať úplatok alebo dar; neprijala by som jeho žiadosť, hľadala by som iné riešenie; hanbila by som sa; ani by som nevedela, kde by som to mala oznámiť a akým spôsobom; zo strachu, asi by som sa hanbila; nemám čas ani chuť; keby ľudia nedávali, nikto by nepožadoval; z obavy, ako by som to dokázala; chyba je v štát. systéme a pár chytených jednotlivcov to nenapraví; vybavila by som to s dotýčným!; u nás polícia nie je a s neznámymi policajtmí sa nerozprávam; nevedela by som kde a za kým mám ísť; nepoznám finančnú situáciu človeka, ktorý úplatok pýta - môže byť na dne; lebo je to blbosť oznámiť to; s tým nemá čo robiť polícia, to by mali dať do poriadku nadriadení toho pracovníka, napr. tým, že ho prepustia; spravidla sa jedná o maličkosti; lebo on má svoje svedomie, treba sa za nich modliť, aby nebrali úplatky; nebudem riešiť takéto veci, na to sú iní - ich nadriadení, tým by som to nahlásil; nemám odvahu; keď sa to nebude týkať konkrétne mňa, bez dôkazu, ktorý by sa týkal iných osôb, by som to neurobila; u nás nie je zvykom dávať úplatok a následne udať dotýčného z bratia alebo pýtania úplatku; bolo by mi to trápne, keby som niečo veľmi chcela, asi by som ten úplatok predsa len dala	4,4
nechce odpovedať	1,2
nevie, neodpovedal	1,3
netýka sa	34,4

ÚDAJE O RESPONDENTOCH

POHLAVIE

muž	47,6
žena	52,4

VEK

18 – 24 rokov	15,8
25 – 34 rokov	19,4
35 – 44 rokov	20,6
45 – 54 rokov	17,2
55 – 59 rokov	6,4
60 a viac rokov	20,6

VZDELANIE

základné	34,4
stredoškolské bez maturity (vyučení/á)	30,1
stredoškolské s maturitou	27,0
vysokoškolské	8,5

NÁRODNOSŤ

slovenská	85,9
maďarská	10,5
iná	3,5

ZAMESTNANIE

nekvalifikovaný, pomocný manuálny pracovník	7,5
kvalifikovaný manuálny pracovník	20,1
výkonný (stredoškolsky vzdelaný) odborný pracovník	15,0
tvorivý (vysokoškolsky vzdelaný) odborný pracovník	6,1
manažér, podnikateľ, živnostník	4,8
nepracujúci dôchodca	24,4
študent	7,4
v domácnosti alebo na materskej dovolenke	3,6
nezamestnaný	11,1

POČET ČLENOV DOMÁCNOSTI

jeden	9,9
dvaja	20,4
traja	23,6
štyria	26,6
päť a viac	19,5

TYP DOMÁCNOSTI

mladí ľudia (bezdetní, 1-2 dospelí, do 35 rokov)	2,6
mladá domácnosť (1-2 rodičia, deti prevažne vo veku do 7 rokov)	8,2
bežná domácnosť (1-2 rodičia, deti prevažne vo veku 7-18 rokov)	22,0
dospelá domácnosť (1-2 rodičia s prevažne dospelými deťmi)	30,6
trojgeneračná domácnosť (deti, 1-2 rodičia, 1-2 starí rodičia)	10,0
staršia domácnosť (1-2 dospelí vo veku 35-60 rokov bez detí v domácnosti)	9,1
starí ľudia (1-2 dospelí vo veku viac ako 60 rokov, bez detí v domácnosti)	14,6
iná domácnosť	2,9

Ste vo Vašej domácnosti osobou, ktorá obvyčajne zodpovedá za bežné nákupy?

áno	53,1
nie	46,9

Ste vo Vašej domácnosti osobou, ktorá zabezpečuje najvyšší príjem do domácnosti?

áno	43,7
nie	56,3

PRÍJEM NA ČLENA DOMÁCNOSTI

menej ako 3000 Sk	7,9
3000 – 3999 Sk	11,5
4000 – 4999 Sk	13,5
5000 – 5999 Sk	14,5
6000 - 7999 Sk	14,0
8000 Sk a viac	5,5
nechce uviesť	19,0
nevie	14,2

POČET OBYVATEĽOV OBCE

menej ako 2 tisíc obyvateľov	30,4
2 až 5 tisíc obyvateľov	12,9
5 až 20 tisíc obyvateľov	15,4
20 až 50 tisíc obyvateľov	16,8
50 až 100 tisíc obyvateľov	11,9
Bratislava, Košice	12,5

KRAJ

Bratislavský	11,1
Trnavský	10,5
Trenčiansky	11,1
Nitriansky	13,2
Žilinský	12,6
Banskobystrický	12,6
Prešovský	14,8
Košický	14,2